

XXXV. tečaj.

V Kamniku, julij in avgust 1918.

7.-8. zvezek.

P. EVSTAHIJ:

Občutje na praznik sv. Cirila in Metodija. (5. julija.)

Seme sta jasne resnice sejala,
Cerkve katoliške dvigala čast:
v luči je vzknila Gospodova last ...
Seme sta blage resnice sejala,
s srcem zalivala: vstala je rast.
Božji Dobroti naj večna bo hvala,
vdana zahvala apostelnom bodi!

Pismo prinesla sta, blažena brata,
pismo Najvišjega, božji pozdrav,
čuli Sloveni so glas iz višav —
pismo prinesla sta, blažena brata,
ključ do vrtov, do cvetočih planjav,
raja pradedom odprla sta vrata,
miljena brata Ciril in Metodij!

Duša pozdravlja hvaležnovesela
vaju apostelna, zvezdi neba,
praznik prelepi se ljubko smehlja,
duša pozdravlja ga solnčnovesela,
upanje pije nebeških gorâ:
še bo Slovenom pomlad pričetela,
božja Beseda nas kliče in vodi.

Nežno kadilo pred Večnim se dviga:
sklepata v slavo njegovo rokê,
klici mogočni so vaju prošnjê,
sladko kadilo pred Večnim se dviga;
oganj razlilo je božje Srcê,
Srce Zveličarja, blaženih knjiga:
„Zgôdi se vama —, Ciril in Metodij!“

FR. VENANCIJ:

Trenutki sreče.

a, bili so, pa jih ni več. Ali se bodo vrnili? Gotovo se bodo.
Ali bodo tako lepi? Kdo ve?! —

Zvonovi, zakaj ste zazvonili tisto jutro in ve, orglje, zakaj ste
se oglasile? Ali ni zvonilo zadosti glasno v nedolžnih dušah, ali
niso prepevala mala srčeca zadosti radostno pesem, pesem, ki
je ista srca ne bodo mogla prepevati nikoli več! Bele lilije na
oltarju so poslušale tihi spev slovesnega pričakovanja, v nedolžnih očeh je
zažarel skrivnostni plamen svete ljubezni: tedaj je stopil iz tabernakelna

evharistični Kralj. Nevidni angelji so videli, kako se mu je od veselja svetilo oko, polno ljubezni in dobrote, prav tako kakor takrat, ko je rekel: „Pustite male k meni!“

Presveto Srce, posveti ta mala srčeca! Gospod, naj ostanejo tvoja za vedno, ne daj, da bi se kdaj odtujila tebi, ki si vir vse lepote, vse ljubezni, vse sreče. Glej, še nihče ni dozdal kraljeval v njih: prosta so, lepa in nedolžna ter bijejo samo zate, evharistični Kralj!

Na sv. Alojzija dan je bilo, ko sem gledal ta praznično lepi prizor prvega sv. obhajila. V duši se mi je nekaj zganelo; vprašal sem se, kaj čutim in srce mi je odgovorilo: „Srečo.“ —

Srce, ali mi večkrat tako govoriš? Da, da, ni še dolgo, ko si mi celi mesec dan na dan zatrjevalo, da si srečno.

Solnce se je bilo že prebudilo, ko sem stopil na vrt. Ljubeznivo se je oziralo po sveži pomladni naravi ter ji polagoma odgrinjalo sivi megleni pajčolan. O, čudež! Vrt, prejšnji dan še samo zelen, je zdaj pokrit s pisanim cvetjem; z dreves visijo beli in rožnati cvetni venci.

„Za koga vsa ta lepota in to bogastvo?“

„Za Marijo,“ so zašepetale male marjetice. „Za Marijo,“ so ponavljale modrooke spominčice in za njimi vse cvetlice. „Marijo me pozdravljamo,“ so zažvrgolele ptice v vrhovih sadnega drevja. Polje in gaj pa sta prepevala v radosti:

»Zima je proč,
cvetje dehtí,
grlice glas
v gajih zveni.
Pridi, o pridi, prelepa hči!«*

V naši cerkvi smo imeli ta dan, prvi dan majnika, orgljano sv. mašo pri lurškem oltarju. Kdo bi tedaj navdušeno ne zapel in prisrčno ne pozdravljal majniške Kraljice! Naša pesem ni bila nič drugega, kakor odmev vesoljne pomladanske narave, ožarjene od nepopisne sreče, ko

»V svetlobi jasni,
nebeško krasni
prihaja majniška Gospa . . .
Šumenje gozda jo proslavlja,
nedolžno cvetje jo pozdravlja,
pozdrave bilka sleherna ponavlja.
V sijaju žarnem zaiskri planjava,
v radosti zgane se dobrava.
Ves svet šepetá slavospev:
»Kraljica maja, zdrava!«

(Fr. Krizostom.)

Tako smo na koru sprejeli majniško Kraljico. Ali naj opišem še naš šmarnični oltar?

* Dr. M. Opeka, »Vnebovzetje D. M.«

Nikoli ne bom pozabil tistega pogleda, pogleda na tvoj kip, Brezmadežna! V skalni votlini stojiš, Prevzvišena, sè sklenjenimi rokami, belo oblečena in prepasana sè širokim višnjevim trakom. Okoli glave ti žari venec dvanajsterih zvezd, dvanajstero lučic v ozadju in zgoraj tudi lučke v različnih barvah. Sivi kapniki vsi prepreženi sè zelenim bršljanom, pred teboj pa cvetlice, ljubke šmarnice. Skrita rdeča luč odeva vse cvetje z lahno škrlatno tenčico. — Ne dà se popisati; kdor ni videl sam, si niti od daleč ne more nřisliti, kako je bilo lepo.

Prišel je večer in cerkev se je napolnila z Marijinimi častivci. Na koru smo samostanski kleriki zapeli, po berilu zopet in ravnotako po litanijah. Celi majnik smo peli tudi „Angelj Gospodov“ in ne samo na koru, pela je vsa cerkev. Pri teh glasovih mi je bilo srce vedno nad vse srečno. Glej, o Mati božja, ali bi mogli tako peti, ko bi ne bili vsi popolnoma tvoji, tvoji vdani otroci? Vsak glas in naj je prišel iz grla dorasle mladenke, male deklice ali pa postarne mamice, vsak glas je klical: „Ljubimo te, majniška Kraljica, ljubimo te, o blagoslovljena med ženami, ljubimo te, ker si nam porodila Odrešenika sveta.“ Ob takih prilikah sem čutil nedopovedljivo veselje in ponos, da sem sin slovenskega ljudstva, ljudstva, ki tako vneto časti Devico Marijo.

Vsak dan smo prinašali novega cvetja svoji Kraljici, vsak dan smo ji peli navdušene slavospeve, vsak dan smo ji posvečevali najdražje, kar smo imeli: svoja srca. Da je naša ljubezen tembolj plamtela, so veliko pripomogli naš preč. p. gvardijan, ki so nam ob nedeljah in praznikih z gorečimi in izbranimi besedami slikali Mater božjo, kakor nam jo kažejo njene predpodobe.

To so bili trenutki sreče, pa hitro, le prehitro so minili in po cerkvi je zadonela pretresljiva pesem:

Šmarnični zvonovi
zadnjikrat zvonijo,
zadnjič majniški glasovi
v jasni raj hitijo.
Poslavlja se nebes Gospa,
poslavlja se Kraljica maja.

Ljubezni lepe Mati
v prelestni zarji zlati
zdaj zadnji blagoslov
na nas razliva.
Na ustnicah počiva
v slovo nam vzdih prevdani:
»Gospa pri nas ostani!«*

(Fr. Krizostom.)

Kdor je poslušal te glasove, ve, kako so prodirali v dušo, kako segali v srce. —

P. gvardijan so zopet pridigali; poslavljali so se od majniške Kraljice. Ljudstvo je pa še dolgo ostalo v cerkvi . . .

* To pesem, kakor tudi prejšnjo »V svetlobi jasni« je uglasbil Fr. Venceslav Skorpik, franč. bogoslovec v Ljubljani.

Karmeljska Mati božja v frančiškanski cerkvi v Kamniku.

P. EVSTAHIJ:

Pozdrav nebeški Materi.

Sladka rajska Mati,
o Marija zdrava!
Pri oltarju tvojem
vonj veselja plava.

Tvoj prestol se dviga,
Mati, čista Deva.
Z Jezuščkom Marija:
z lic ji milost seva.

V dneh prijazne sreče,
v urah stiske, boja,
vselej nam je ljuba,
Mati, slika tvoja.

Škapulir na prsih
nate nas spominja.
„Ti — otrok Marijin!“
kliče nam svetinja.

Miljena podoba
Mater Marije!
Duša jo pozdravlja,
srce zanjo bije.

Cvet goré karmelske,
ti nebes vonjava,
večno bo žarela
tvoja čast in slava!

P. ALFONZ FURLAN:

O mesečnem priprošnjiku ali patronu.

Bl. Simon Lipniški, spoznavavec 1. reda.

Zgled v postrežbi bolnikov.

v. Janez Kapistranski je kot papežev poslanik prehodil Italijo, naše kraje, Češko, Poljsko, Ogrsko; nagovarjal je grofe, kneze in kralje za vojsko zoper Turke; pridigoval je in zidal samostane. Na Poljskem nahajamo tri blažene frančiškane, katere je sveti Janez Kapistran sprejel v prvi red sv. Frančiška, to so bl. Janez Dukeljski, bl. Ladislav Gielnovski in bl. Simon Lipniški, ki je bil rojen v mestecu Lipnici v Galiciji kot sin bogatih starišev. Že v otroških letih je zelo častil Mater božjo, ljubil samoto in molitev, igre in druge otročje zabave so se mu studile. Kot mladeniča so ga poslali stariši na krakovsko vseučilišče, kjer je zelo napredoval v vednosti, modrosti in tudi v čednostih. Ko je sv. Janez Kapistranski pridigoval v tem mestu, ga je prosil Simon, da naj ga sprejme v frančiškanski red. Preoblečen v obleko sv. Frančiška, je hitro napredoval v redovniški popolnosti; zatajeval je v sebi samo-svojo ljubezen, prevzetnost; s postom in prikrajšanjem v spanju je varoval sveto čistost, z molitvijo je premagoval hude skušnjave. Ko je bil v mašnika posvečen, je z vso gorečnostjo oznanjeval besedo božjo in neutrudljivo delil zakrament svete pokore ter veliko grešnikov spreobrnil. Rad bi prelil svojo kri za sveto vero in to je mislil doseči v Sveti Deželi. Z dovoljenjem je šel na božjo pot v Jeruzalem; zelo pobožno je obiskal svete kraje, pridigal mohamedancem upajoč, da ga bodo zgrabili in mu glavo odsekali. Ker ni Bog uslišal njegove želje, se je vrnil v domovino in še z večjo gorečnostjo opravljal svojo pridigarsko službo in delil svete zakramente okuženim bolnikom, jih tolažil, skrbel za potrebno postrežbo in jih pripravljal na smrt. Na vse zadnje se je kužna bolezen tudi njega prijela in umrl je kot žrtev svojega poklica dne 18. julija 1482 v Krakovu. Sveta cerkev je potrdila njegovo nepretrgano češčenje.

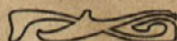
Blaženi Simon Lipniški bi bil rad umrl za sveto vero, kakor je hrepenel tudi njegov duhovni oče sv. Frančišek Serafinski, ali te nenavadne milosti ni bil deležen, umrl je pa iz ljubezni do bližnjega, ko je velikodušno kužnim delil svete zakramente in jim stregel. Kristusove besede: „Bolan sem bil, in ste me obiskali“ (Mat. 25, 36) so mu vedno donele v ušesih. Ko je v Krakovu razsajala strašna kuga, se je bl. Simon sam ponudil, da hoče kužne bolnike obiskovati, jim streči in svete zakramente deliti. Glej, kako lep zgled ti ponuja, da ga tudi ti posnemaj v strežbi bolnikov. Pri bolniku se lahko veliko dobrega učiš. Tu vidiš, kaj je človek na zemlji, kako hitro izgine telesna lepota; kaka sirota je bolnik, posebno ako ne more ne umreti, ne

ozdraveti! Ako je večkrat že zdrav človek siten, kakšen bo še le v bolezni! Ako želiš biti potrpežljiv v bolezni, vadi se v potrpežljivosti, ko si še zdrav. Bodi tedaj usmiljen z bolnikom; ako je nevarno bolan, ga previdno nagovarjaj, da naj uredi svoje časne zadeve, pravično oporoko napravi in dobro pripravljen svete zakramente prejme! Razveseljuj ga, pa mu ne bodi nadležen. Ne priporočuj mu vseh mogočih zdravil; nikdar mu ne očitaj, da si je sam nakopal bolezen, ali da je bolezen kazen božja za greh. Nagovarjaj ga, da naj vsaj voljno prenaša bolečine; ozira naj se na Jezusa, na križ pribitega. Spominjaj ga, da ne trpi zastoj, ako potrpežljivo prenaša trpljenje, temuč da prestaja časno kazeno v tem življenju in ima vice že na tem svetu. Reci mu tudi, da si zasluženje za nebesa nabira, ako Bogu vdan prenaša bolezen. Glej, ako je v tvoji hiši ali družini bolnik, da mu poskrbiš po svoji moči primerno hrano in zdravila; kadar pa ne moreš, prijazno povej bolniku, da boš poskrbel vse, kar boš mogel; sam se pa že zdaj vadi pomanjkanje potrpežljivo prenašati, in prevdarjaj, kako hrano, pijačo, zdravilo so Judje dali Kristusu na križu: kisa in žolča!

Kdo je ta mož?!

Slavni francoski državnik Lamartini (Lamartine) je rekel nekoč te-le pomenljive besede: „V vsaki cerkveni občini živi mož, ki nima družine, vendar pripada vsaki družini; tega moža kličejo za pričo, svetovavca in gosta k najslavesnejšim dogodkom družabnega življenja; on sprejme človeka pri rojstvu in ga zapusti ob grobu, on blagoslavlja in posvečuje zibelko, zakonsko in smrtno posteljo. Tega moža otroci spoštujejo, ljubijo in se ga boje, kristjani mu odkrivajo svoje najskrivnejše misli in mu zaupajo najbolj pritajene solze. Ta mož je po svojem poklicu tolažnik v vseh dušnih in telesnih stiskah, njegova dolžnost je posredovati med bogastvom in uboštvo; na njegova vrata potrka zdaj bogatin, zdaj ubožec: bogatin, da na skrivnem svojo miloščino odda, ubožec, da jo brez osramočenja prejme. Ta mož ne tvori nobene posebne stopnje v človeški družbi, toda pripada vsem stanovom enako; nižjim stanovom po priprostosti svojega nastopa in pogosto po svojem rojstvu od siromašnih starišev, višjim stanovom vsled svoje vzgoje, izobrazbe in plemenitosti svojega mišljenja. Ta mož mnogo ve in sme veliko povedati; njegova beseda pridobiva s težo božjega poslanstva in z močjo popolne vere razum in srce človekovo. Ta mož je — katoliški duhovnik.“ J. D.

P. BONAVENTURA RESMAN:

Šola trpljenja.

Smrt.

mrt in trpljenje sta v tesni zvezi, imata isti vir, isto naravo; smrt je višek in dopolnitev trpljenja, trpljenje je začetek in napovedovavec smrti. Vsako trpljenje skriva v sebi kal smrti, le če se le-ta premaga in izloči, more prikliti iz trpljenja življenje, ako ne — sledi smrt. „Posvetna žalost prinese smrt.“ (II. Kor. 7, 10).

Smrt pride zmirom v manjšem ali večjem spremstvu trpljenja, bolečin. Kraljica je, spremstvo je dvor mrkega nje veličanstva; kjer se pojavi, tam je žalost, zdihovalje, jok, zlasti, če pride nenadoma, če zavihiti svojo koso nad osebo, ki nam je posebno draga, tedaj nam je, kakor če bi treščilo v nas, kakor če bi nam zasadil kdo nož v srce. Zdi se nam da se je zrušila podpora našega življenja, menimo, da naše življenje nima več pravega pomena, da nam ni mogoče več živeti. Taka žalost je pravcata smrtna žalost, ki ima samo eno željo, eno tolažbo: iti za dragim v smrtno kraljestvo. „Žalosten pojdem k svojemu sinu pod zemljo“ (Gen. 37, 35), je tožil očak Jakob za svojim sinom Jožefom. In David je zdihoval celo pri smrti Absaloma, ki ga je tolikokrat žalil: „Moj sin Absalom, Absalom moj sin, o, da bi bil jaz umrl mesto tebe.“ (II. Kr. 19, 4). Pretresljivo razkriva sv. Avguštin svojo srčno bol ob smrti svojega najdražjega prijatelja. Velika bol — piše — je v temo zagrnila moje srce, karkoli sem zagledal, vse je dihala smrt v me. Domači kraji so mi bili v muko, očetova hiša v nedopovedljivo bridkost. Karkoli sva prej delila med sabo, se je spremenilo brez njega v grenkost. Povsod so ga iskale moje oči, pa ga niso našle. Vse stvari sem mrzil, ker ga mi niso mogle vrniti, niso mogle več govoriti: glej, zopet prihaja, kakor prej, ako ga nekaj časa ni bilo k meni. Sam sebi sem postal velika uganka... Edino solze so mi bile sladke, točiti jih za prijateljem moja edina tolažba.

Včasih žalost ne doseže svojega viška ob uri smrti drage nam osebe. Tedaj imamo še mrtvo telo; rajni je še pri nas, je še ud družine; imamo ga med sabo kakor gosta, ko neko višje bitje iz onega sveta, ki se mu spoštljivo bližamo, upamo le tiho govoriti v njegovi bližini; pri nas je še, moremo ga obiskati in njegove izrazite, kakor z dletom v marmor vklesane poteze in neme ustnice nam povedo toliko o prestanem življenjskem in smrtnem boju. Ob mrtvaškem odru obhajamo nekako zemeljsko vstajenje — tako zelo ožive mnogoteri vzbujeni spomini podoba rajnega in nam priključijo pred oči njegovo zemeljsko potovanje. To je zadnje žalno-lepo naše skupno bivanje z rajnim. Ali, potem pridejo, ga zabijejo v krsto in ga od-

neso; tedaj pa postane tako čudno samotno in prazno v hiši in tudi v srcu, smrti hlad veje vsepovsod, nam pretresa mozeg in kosti.

Žalovanje za rajnimi je potreba človeškega srca, ali mejâ dovoljenega ne sme prekoračiti, sicer škoduje telesu in duši. Koliko je takih, ki so umrli vsled presilnega žalovanja za kakim rajnim! Kje pa naj dobi do smrti žalostno srce tolažbo? Tolažba, ki jo ponuja svet brez vere, brez Boga, brez onega sveta, ne sodi v hišo žalosti; taka tolažba je smešna, še bolj razburi srce. Smrt jo zavrže, žalostno srce ne dobi utehe po nji, žalost se še globlje zagrizi vanj. Edino sv. vera more tu pomagati in tudi v resnici pomaga, prinese tako potrebno uteho, sv. vera je edina tolažnica v slučaju smrti naših dragih.

Že krščanski pokop ima v sebi silno veliko tolažljivega za žalostno verno srce. Kako pomenljivo, tolažljivo je vse pri naših pogrebi: žalostna pesem zvonov, sveče, križ, za katerim se razvrsti mrtvaški sprevod, molitve duhovnikov pred hišo žalosti, med potom, na pokopališču; vse to ne vstavi solz, pač pa jim vzame obupnost, primeša jim blagodejno tolažbo.

Sv. vera zopet upostavi zvezo, ki jo je raztrgala smrt, novo zvezo v duhu, v občestvu svetnikov, ki je tesnejša, svetejša, dolgotrajnija nego zveza na tem svetu, zvezô upostavi, ki ne obstoji le v spominih in čuvstvih, marveč v nadnaravni ljubezni, ki naklanja rajnim pomoč, rešenje. Sv. vera je, ki vsadi v srce, potrto radi zgube drage osebe, ljubezen, dejansko ljubezen in z le-to življenje; sv. vera premaga smrtno bol.

Naša sv. vera pa hrani še drugo krepko tolažbo za nas ob smrtnih slučajih; kaže nam na Gospoda življenja, zmagovalca smrti — na Jezusa, ki je tudi žaloval za dragimi rajnimi in tako posvetil žalovanje za rajnimi, ki je delil tolažbo ob smrtni zgubi. Iz poročila sv. evangelija o smrti Lazarjevi je to razvidno. Žalujoči Marti je rekel: Tvoj brat bo vstal — jaz sem vstajenje in življenje. Ko je videl jokajočo Marijo, se je zgrozil v duhu in je sam jokal. In je dejal: Ali ti nisem rekel, da boš videla čast božjo, ako veruješ. — Jezusu je tedaj znana žalost za rajnimi ljubimi. S tem, da je sam točil solze, je spojil z našimi solzami za rajnimi milost, blagoslov; v naše žalovanje je položil besede večnega življenja; nad krste in gomile je razgrnil veličastvo božje.

Že v mirnih časih, ko so smrtni slučaji bolj redki, je le vera vstanu smrtno bol in žalovanje ublažiti, prinesiti tolažbo; posebno se pa izkazuje ko edino pravo tolažnico za časa najhujše smrtne žetve, odkar svet stoji — svetovne vojske, ko je vse ozračje prepojeno z vzduhom krvi, ki se dviga kvišku z neštevilnih krvavih bojišč, ko se čuje po vseh bojiščih zdihovanje smrtno ranjenih, ko je skoraj po vseh hišah žalovanje, zdaj, ko solzé teko v potokih. Pravičnost stvari, za katero je kdo izkrvavel, čast in slava junške smrti za domovino — vse to je lepo, prave tolažbe pa tudi le-to ne prinese potrtemu srcu, za taka srca ima edinole sv. vera zdravilo, ki začne vsekane globoke rane.

Splošno v življenju, posebno sedaj je smrt učiteljica. Prej je klicala pri posameznih slučajih, sedaj nam kliče v mogočnem zboru: „memento

mori! misli na smrt!“ uči nas umetnosti dobre smrti, tudi umreti je namreč, piše modri Seneka, ena izmed dolžnosti življenja; živeti se treba učiti celo življenje, pa tudi umreti se treba učiti celo življenje.

V prejšnjih časih je bila misel na smrt bolj udomačena med ljudmi, nego je sedaj. Koliko pisavcev srednjega veka se je bavilo z razpravljanjem o smrti! Ljudski običaj je bil, da so si ljudje sami oskrbeli vse potrebno za pogreb: mrtvaško obleko, krsto, grob. Dandanašnji svetni ljudje neradi mislijo na smrt, skrbno se izogibljejo vsemu, kar bi jih spominjalo na smrt. Posnemajo pač ptico noja, ki glavo skriva pred lovcom v kak grm — in baje misli, da če on lovca, tudi lovec njega ne vidi. Smrti na ta način ne uidejo, tudi strahu pred smrtjo ne. Čim bolj se smrti izogibljejo, tem bolj raste njih strah pred smrtjo; ko neka zla slutnja jih spremlja, tudi tedaj, kadar bi bili radi prav dobre volje; če se ga med dnevnim hrupom odkrižajo, pa se oglasi v tihi noči tem silneje in jim stiska srce. Pozabiti na smrt, ki je neizogibna, ne bi bilo dobro, ne modro, igrati se nekako z mislijo na smrt, kakor to delajo nekateri pisatelji in umetniki, ki se naslanjajo v svetoboljnih mislih in predstavah smrti brez npravne resnobe, je ravno tako obsodbe vredno; to pomehkuži, slabi dušne in telesne moči.

Znamenit učenjak piše: „smrt je najvažniše delo življenja“. Če je temu tako, in kdo bi si upal oporekati, veli že zdrav razum, da ne gremo ne ko sanjači z zaprtimi očmi temu končnemu cilju življenja nasproti, ne ko lehkoživi glumači, marveč, da se bližamo smrti možato, z odprtim očesom, z jasnim čelom, s krepkim korakom. Kolikor bolj prostodušno se ji bližaš in si pripravljen nanjo, tem manj strahu boš imel pred njo.

Pripravljenost na smrt nikakor ne jemlje človeku veselja do življenja, tudi v delavnosti ga ne zavira, mu ne zagreni veselja. Ravno nasprotno! Pripravljenost na smrt zmanjša strah pred smrtjo, olajša človeško srce, spodbuja k delu, k dobri uporabi tako kratke, dragocene dobe življenja; jasnost, red, smotrenost podeli življenju, mir in pokoj prinese za zadnjo uro.

Sami iz sebe, in ko bi bili še tako bistrega uma ter imeli še tako krepko voljo, ne moremo strahu pred smrtjo popolnoma zmagati, ne moremo črpati iz smrti nauk, porabnih za življenje. Vera nam mora priti na pomoč, milost tistega, ki govori: „Jaz sem vstajenje in življenje,“ njega, ki je umirajoč premagal smrt in s smrtjo prinesel življenje — Jezusa Kristusa. Kdor odslovi Jezusa, zavrne njegov nauk, postopa kruto sam sabo. Da bi si pač vsi vzeli k srcu opomin prerokov: „Dajajte Gospodu Bogu čast, preden se zmračí in preden se vaše noge zadevajo ob temne gore.“ (Jer. 13, 16). Da bi dajali Gospodu Bogu čast zlasti v bridkostih, v stiskah, v bolezni, v smrti! Potem bi se spolnilo tudi nad nami, kar govori v preroškem duhu Izaija: „Vrnili se bodo in bodo prišli s hvalo na Sijon; nad njih glavami bo večno veselje; veselje in radost bodo imeli; bolečina in zdihovanje bo zbežala; jaz, jaz sam vas bom potolažil.“ (Iz. 51, 13).

Sprijazni se tedaj z mislijo na smrt; doživel boš, kar jih je doživelo že toliko — nekaj nepričakovanega: misel na smrt ti bo s časom postala

ljuba prijateljica, ki te bo obvarovala marsikatero nespametnosti, ki ti bo dajala modre nasvete v življenju, celo tolažnica v bridkih urah ti bo. Da, tolažnica! Sicer je res najhujša poskušnja — smrt, pa tudi — zadnja poskušnja, konec zemeljskega trpljenja je in vhod v boljše življenje — velika tolažba je to vernemu srcu.

In ko bo slednjič res prišla smrt, se bo naše srce sicer prestrašilo, to je nekaj naravnega, prestrašilo se bo zlasti smrtnega spremstva, bolečin in drugega gorja. Ali ne bomo je gledali ko vsiljivko, ko neizprosno sovražnico, ko grdo pošast, marveč ko staro znanko, ko prijateljico, napovedovalko delapusta in skorajšnjega odhoda v hišo Očetovo. Tam je dosti stanovanj, tam je tudi nam pripravil božji Zveličar prostorček.

Naš sv. oče Frančišek je vprašal malo dni pred svojo smrtjo zdravnika, kaj misli o njegovi bolezni. Zdravnik je vedel, da je bolezen smrtna in je pač po zdravniški navadi dejal, da še ni vse upanje zgubljeno. Sv. Frančišek reče na to zdravniku: Povejte golo resnico, jaz se je ne strašim. Oče, pravi zdravnik, vaša bolezen je neozdravljiva. Na to razprostre sv. Frančišek svoje roke in ves vesel zakliče: Iz srca mi bodi pozdravljena, moja sestra smrt! In svojim sobratom reče: Bodi hvaljen moj Bog za našo sestro smrt, ki ji nihče uiti ne more; hvalite in slavite mojega Gospoda, zahvaljujte se mu vse stvari, v veliki ponižnosti mu služite! Svoji lepi solnčni pesmi pa je pridejal potem zadnjo kitico, ki se glasi:

Hvaljen Gospod po naši sestri smrti telesni,
kateri človek noben uiti ne more.
Gorje mu, kateri umrje v smrtni pregrehi!
Srečen, kateri tvojo sveto voljo izpolni! —
ne bo ga zadela druge smrti poguba.

Učeni in pobožni Belarmin zaključuje svojo knjigo: „ars moriendi“, umetnost (srečne) smrti z besedami sv. apostola Pavla. Z istimi besedami zaključujemo tudi mi šolo trpljenja. Glase se:

„Ne utrudimo se, ampak, dasiravno se naš zunanji človek razdira, se vendar notranji ponavlja od dneva do dneva. Zakaj naša sedanja in kratka nadloga nam pripravlja neizmerno visoko, večno čast, katera vse presega, ker ne gledamo na to, kar se vidi, ampak na to, kar se ne vidi. Kar se namreč vidi, je časno; kar se pa ne vidi, je večno.“ (II. Kor. 4, 16—18.)

Konec.

FR. ROMAN:

Sedmero veselih skrivnosti.

I.

Ave Marija.

»In angelj je prišel k nji in je rekel: Zdrava, milosti polna. Gospod s teboj, blagoslovljena ti med ženami. — — — Glej, spočela boš v telesu, in rodila sinu, ter imenovala njegovo ime Jezus.«
(Luk. 1, 28. 31).

drava, milosti polna . . . tako pozdravi usmiljeno nebo izvoljeno Devico iz Davidovega rodu, ko so se dopolnili časi. Zdi se mi, da zveni iz nežnega pozdrava goreče hrepenenje obljubljenega Odrešenika, da bi kmalu prišel prebivat med človeške otroke.

In ravno vsled tega hrepenenja je bil poslan na zemljo angelj s pozdravom, kakršnega še ni čula zemlja: Zdrava, milosti polna! Gospod s teboj . . . glej rodila boš sinu. Devica pa, čista ko limbar, se prestraši in čudežnih besedi prevzeta, strmi v božjega poslanca. Ne nevera, ne dvojba, temuč le najnežnejša skrb za nebeško čistost ji privabi na ustnice vprašanje: »Kako se bo to zgodilo, ker moža ne poznam?« (Luk. 1, 34). Ko ji na to vprašanje angeljski knez razodene skrivnost učlovečenja, odvrne Devica, najvišje povzdignjena med ženami, izreče besede na veke blagoslovljene: »Glej, dekla Gospodova: zgodi se mi po tvoji besedi.« (Luk. 1, 39). In tisto uro se je zvršila največja skrivnost: »Beseda je meso postala . . .« (Jan. 1, 14).

Nebeški poslanec odide, angelji pa zapojô himno veličastno in mogočno dobrotnemu Bogu in himno radosti njej: prečisti Materi božji. Zemlja se je vzradostila, vesoljno stvarstvo je v velikem, nepojmljivem veselju vstrepetalo, zakaj spočet je Rešenik, ki je po njem hrepenelo vesoljstvo v vročem koprenju, izpolnjene so napovedi prerokov, prižgana je luč v temo. V tihi, skrivnostni radosti so zadržela človeška srca, zakaj zaslutila so, da je spočet on »Knez miru« (Iz. 9, 6).

Prečista Devica pa, prevzeta globoke hvaležnosti, zamoli iz dna svoje čiste duše v materinski radosti gorečo zahvalno molitev, najlepšo, kar jih je poslala zemlja proti nebu . . .

Ali pozdrav angeljski od tistega časa ni utihnil. Vsaki dan, vsako uro kipe iz src ženâ in otrok, mož in starčkov, iz src čistih in nedolžnih, pa tudi iz src potrlih in grešnih, vdani pozdravi k Brezmadežni.

Dan pa, ki je v njem zemlja prvokrat začula angeljski pozdrav »je bil sprejet v število svetih dni . . . in se praznuje . . . od onega časa do današnjega dne.« (Judt. 16, 31).

(Dalje.)

P. NIKODEM:

Papež Benedikt XV.

IV. V službi svete stolice.

(Pri nuncijaturi v Madridu od l. 1883 do 1887; v papeškem državnem tajništvu od l. 1887 do 1907).

Španiji torej ima svojo prvo službo doslej brezplačni kongregacijski vajenec („apprendista“) Kjeza nastopiti.

Lehko si mislimo, da je mladega duhovnika mikalo spoznati domovino velikih bogoslovcev Svareza Moline, Vaskeza in drugih, katerih dela je za šolanja študiral, in ga vleklo med ljudstvo, iz katerega so vzrastli: Ignacij Lojola, Frančišek Ksaver, Janez Kriški, Terezija! Po pobožnih spisih je poznal Ludovika Granaškega, Alfonza Rodrigeza, bral je v italijanski prestavi Ferdinanda Kabaljera in Kolomo; zdaj se bo učil v izvorniku brati nove in stare klasike (izvrstne pisatelje) španske. V mestu, ki po krajevni lepoti tekmuje z rodno mu Dženovo, po industriji z Milanom — v Barseloni bo prvič stopil na španska tla! O verni preteklosti tega mesta priča osemdeset cerkva; izmed njih so nekatere iz trinajstega ali štirinajstega stoletja. To in ono teh hiš božjih bo obiskal, potem bo sedel na vlak, da ga popelje po rodovitnem polju v Madrid, v prestolnico Španije, eno izmed najlepših mest Evrope.

Dne 28. maja 1883 je došel v Madrid Kjeza, novi tajnik papeške nuncijature.*

Tajnik pri nuncijaturi, kakor tudi za stopinjo od njega višji „avditor“, igra na zunaj neznatno vlogo. Tudi za Kjezo so bila štiri leta v Madridu le zgolj šola, pa seve pod izvrstnim učiteljem; bila so leta skritega življenja — ali po zimi mlada setev tudi ne raste navzgoraj, poganja pa korenine na globoko. V teh štirih letih je Kjeza spoznal drugo deželo in drugo ljudstvo, drugo umetnost in književnost, druge cerkvene in državne razmere in njegovo obzorje se je seveda razširilo. Dobil je vpogled v španske škofije in spoznal položaj stiskane, pod jerobstvom vlade ječeče cerkve, videl pa tudi rane, ki so vsled tega bile vsekane duhovščini, zlasti višji. Spoznal je špansko ljudstvo z občevanjem in se prepričal, da je skozi in skozi katoliško. —

* Kakor imajo skoraj vse države svoje poslanike pri Vatikanu, ima tudi apostolska stolica pri nekaterih vladarskih dvorih svoje zastopnike (na Dunaju n. pr. že od l. 1581) škofo ali nadškofe in ti se imenujejo nunciji. Sedež nuncija je nuncijatura. Ako papež imenuje nuncija, mu izroči dvojno nalogo, eno glede vlade, drugo glede cerkve v dotični državi. Glede cerkve ima nuncij nadsodno oblast — nad škofi in nadškofi. So pa nunciji, kar njih ime pomeni, tudi poročniki; najzanesljiviša poročila morejo podajati sveti stoli. Glede vlade so nunciji le bolj posredovavci. Sicer more papež od slučaja do slučaja nuncijsko oblast razširiti ali skrajšati.

Na pokojnem papežu Piju X. se je obžalovalo, da ni prišel nikoli vun iz Italije in da nikoli ni drugih dežel in drugih ljudi videl; Kjeza je prišel, kakor bomo slišali, še tudi onstran Alp.

V Španiji so tedaj, kakor v Italiji, prostozidarji in republikanci rogovilili. Dne 29. decembra 1874 je bil po krvavih meščanskih vojskah oklican za kralja Alfonz XII., sin Izabéle. Ker je bil zaveden katoličan, mu je cerkev pomagala do veljave in priznanja v lastni deželi. Zato pa je prišla do vpliva — nasproti skrivnim družbam — zdaj cerkev. „Civilni zakon“, pred štirimi leti vpeljan, je bil l. 1875 zopet odpravljen. Ali marsikaj, ne na zadnjem mestu konkordatno vprašanje ter vprašanje o cerkvenem in redovnem premoženju je čakalo vreditve. Čas je terjal bistrih glav.

Že leta 1880 je nadškof v Toledu („primas Španije“) Moreno vstanoval katoliško zvezo („unione catolica“), ki je zbrala cerkvi zveste može. — Duhovščina barselonske škofije je nekemu katoliškemu uredniku poklonila zlato pero. Da so voditelji tega gibanja stali v ozkem stiku z nuncijaturo, je ob sebi umevno.

Leta 1885, ko se je Bismark obrnil na Leona XIII., naj bi on rešil spor med Nemčijo in Španijo zavoljo Karolinskih otokov, je madridska nuncijatura pri teh obravnavah imela bogat delež.

V zimi 1885 je strahovit potres obiskal tri pokrajine v Španiji, mejtem ko še ni ponehala kolera, ki je bila pobrala že na tisoče žrtev. Leon XIII. je po nunciju poslal kralju podporo štirideset tisoč lir iz svojega, katerim je dodal kardinalski zbor še pet in dvajset tisoč. Velika požrtvovavnost za hudo obiskovane podložne je mladega kralja stala življenje. Umrl je 25. novembra 1885 za sušico.

Zveze med dvorom in nuncijaturo so postale zdaj še tesneje. Sinčku, ki je še le po očetovi smrti zagledal luč sveta, je kraljica-mati naprosila papeža za botra. Pri krstu je visokega botra zastopal nuncij Rampola. — Ko je 2. julija 1886 papež poslal kraljici „zlato rožo“, so redki dar v slovesni vožnji prepeljali iz nuncijature na dvor.

Palača papeške nuncijature stoji v starem Madridu, blizu cerkve Sv. Petra in velikega trga (plaza mayor) z velikansko soho Filipa III. Ta del mesta je zdaj siromašen. Pisatelj Pedro Luis, čegar rojstna hiša stoji v bližini nuncijature, nam podaja prav mično sličico o Kjezi iz dobe, ko je hodil še tam v črni suknji priprostega duhovnika skozi ozke in krive ulice tistega mestnega dela. „V celem mestnem delu — piše — so poznali njegovo nevsahljivo radodarnost; berači so ga imenovali „el kuro de las dos pezetas“ (duhovnik z dvema pezetama). Pri cerkvi Sv. Petra, kakor pri vratih nuncijature, so namreč nanj čakali ubožci, in če je razdal drobiž, je delil tudi srebrne pezete. 1 pezeta = 95 vinarjev. — Pa kakor zavoljo evangelijske radodarnosti pri siromakih, tako je bil priljubljen tudi pri plemenitaših v Madridu, tu pa zavoljo izobraženosti in bogastva duha. — S svojim finim taktom je Kjeza večkrat pomagal Rampolovemu velikemu talentu pri reševanju sitnih reči, da se politična ladjica svete stolice ni ob čereh razbila, ampak gladko

mimo plula. — Nekega dne je moj oče stal na balkonu z nekim učenim prelatom. »V tem le — je rekel prelat pokazavši na spodaj gredočega Kjezo — se v lepo soglasje na najpopolnši način združuje diplomatska modrost s krščansko preprostostjo.« Tako ta pisatelj.

Vemo, da je Rampola pri opraviilih v nuncijaturi še našel čas za učenje. V vstrajnem delu in vestni porabi časa je tajnik posnemal svojega gospoda, kar mu je pozneje prav prišlo. V počitnicah pa si je ogledal Španijo. Videl je Seviljo, Kordobo, Granado, Salamanko, Valjadolid . . . Poromal je v Komposteljo h grobu sv. Jakoba, svojega patrona, obiskal božjo pot Matere božje v Montseratu in v Atoči. K poslednjemu svetišču je spremljal Marijo Kristino, avstrijsko vojvodinjo, ki je hotela tam pod varstvo Marijino postaviti svoje dete (sedanjega kralja Alfonza XIII).

Dne 14. marca 1887 je Leon XIII. imenoval Rampolo za kardinala. Kmalu zatem ga je pozval v Rim, da mu slovesno izroči kardinalski klobuk in službo državnega tajnika. Svoje dni je to imenitno službo opravljal „kardinal-nečak“. Temu je papež zaupal vse državno politične reči. Ako pa v pravem pomenu besede nečaka ni bilo, je nosil ta naslov tisti kardinal, ki je bil državni minister. Polagoma se je iz te službe razvilo državno tajništvo. Dandanašnji, ko papež lastne države več nima, je ostal kot delokrog papeškemu državnemu tajniku le še — diplomatično občevanje s tujimi državami.

Kmalu po svojem prihodu v Rim, je Rampola poklical k sebi Kjezo. Napravil ga je za svojega zasebnega tajnika in mu izročil službo „minutanta“ (minuta pomeni osnutek, koncept; minutant je torej koncipist) v državnem tajništvu. Od 4. avgusta 1887 do pomladi 1901 je bil Kjeza v ti službi. V ti dobi se njegovo ime nikoli v javnosti ne omenja. On je orodje, ki dela po navodilu. Kardinal Rampola pa je kakor general, ki je za vse delo odgovoren. Ako pa tudi Kjeza imenoma ne stopa v ospredje: so vendar razni, sprememb bogati dogodki te dobe dali mnogo opraviti papežu in njegovemu državnemu tajništvu, in s tem tudi Kjezi. (Tako so bili n. pr. le malo pred vstopom Kjezovim v državno tajništvo odpravljeni v Prusiji zadnji „kulturnobojni“ paragrafi . . .) Leon XIII. je bil oster gospod, ki ga ni bilo lahko zadovoljiti, ki je redkokedaj našel besedo priznanja, ker je štel neumorno delo za samo ob sebi umevno dolžnost. Ali podučno je bilo sleherno sodelovanje poleg dveh velikih državnikov, zraven Leona XIII.* in Rampole.

* Naj pod črto omenimo vsaj nekatere vspehe tega velikega diplomata. Pred vsem se treba spomniti, da je ob smrti Pija IX. Vatikan bil v najslabšem razmerju s vsemi državami. Leon XIII. si je brž sprva prizadeval, da bi se z vladami toliko sprijaznil, kolikor dopuščajo cerkvene razmere. Najsijajniše je pač, kar je dosegla Leonova državniška modrost na Nemškem. Marsikateremu je gotovo znano, kako kruto je mogočni minister Bismark preganjal katoličane: škofje so morali v pregnanstvo, duhovniki so zdihovali v ječah, semenišča so bila zaprta, samostani prazni, župnije brez dušnih pastirjev. Leon XIII. si je prizadeval, da prej ko mogoče poneha ta nesrečni »kulturni boj«. Večkrat so se pretrgali dogovori, ali Leon XIII. je vedno znova pričel obravnave. Mogočni Bismark, ki je rekel, da se ne bo nikoli papežu uklonil (»da ne gre nikdar v Kanoso«), je vendarle naposled bil premagan. Dne 29. aprila 1887 je Pruska odpravila ka-

Že brž v začetku se je Kjezu izročilo poslovanje v oddelku za tajne, šifrirane brzojavke. V koliko raznih vlad in vladarjev skrivnosti je dobil vpogled že pri tem poslu! — Spoznaval je razne težave, ki jih imajo škofije po katoliškem svetu. Globok vpogled je dobil v ustroj katoliške cerkve. Naučil se je gledati cerkvena podjetja ne le po zunanjih prikaznih in posledicah, ampak tudi po notranjih namerah. — Študiral je osebnosti državnikov. Tu spoznal odkritost in plemenitost, tam zvijačnost in zlobo, zopet drugod slabost in neznačajnost. Izučil se je Kjeza za izkušenega državnika, kakršnega je Leon XIII. za svojo službo potreboval in kakršnega se je pozneje skazal ko državni podtajnik. Na to bistveno vplivniše pa tudi odgovorniše mesto ga je Leon XIII. poklical 23. aprila 1901.

Odslej so šla skozi njegove roke vsa opravila. Pa tudi pred papeža samega je imel zdaj večkrat priliko stopiti. Kakor znano, ima državni tajnik vsaki dan svoje uradno zaslišanje pri papežu; tiste dni pa, ko tajnik sprejema diplomate, ga nadomestuje državni podtajnik; in tako je moral tudi Kjeza večkrat, sprva pač nekoliko z boječim srcem, stopiti pred Leona, da mu je predložil od Rampole pripravljene reči in da je prejel od njih rešitev in navodila. Kot državni podtajnik je imel v Vatikanu v starem delu palače svoje stanovanje. In tam so videli pogosto še o polnoči luč. Ni čudno; zjutraj od devete ure čez eno popoldne so bili sprejemi raznih ljudi v mnogovrstnih zadevah — kardinalu pa mora poročati o vsebini vseh došlih pisem in prirediti tudi odgovore, da jih bo mogel sledečega dne predložiti v podpis. Vrhutega mu kardinal še sam daje razne naloge, ki jih treba pismeno rešiti (n. pr. izredna naročila nuncijem). Dobro, da ima državni podtajnik več uradnikov pod seboj, katerim daje delo in na katere se more zanesti (Kjeza je imel take, ker so že bili leta in leta v službi). Precej časa mu vzame prebiranje dnevnikov in časnikov cerkvenega in nasprotnega duha. O važnih člankih mora poročati kardinalu ali papežu samemu. Isto nalogo ima državni podtajnik glede periodičnih listov; s časom si je pridobil izredno izurjenost, da je tudi iz dolgostranskih člankov brž na kratko povzel bistvo in zrno.

Dne 20. julija 1903 je klečal Kjeza ob smrti postelji Leona XIII. Hud udarec! zgubil je gospoda, čegar popolno zaupanje si je pridobil. Še ko

toliški cerkvi sovražne postave. — Po pogodbi z dne 27. decembra 1881 je Rusija pomilostila pregnane škofo, in bilo je imenovanih dvanajst novih. — Belgija in Prusija ste zopet poslali svojega poročnika v Rim. V Švici je prenehal divji verski boj. Anglija je nastavila svojega zastopnika pri svetem očetu. V vzhodni Indiji je l. 1886 Leon XIII. po dogovoru s portugalskim kraljem določil cerkveni red; v Turčiji, Kini, Perziji in na Japonskem je dosegel, da smejo misijonarji razširjati prosto in varno sv. vero.

Tako je povsod razodeval Leon XIII. svojo državniško modrost v prid katoliški cerkvi. Pomagali so mu državni tajniki Franki (1878), Nina (1878—1880), Jakobini (1880—1887) in Rampola (1887—1903, do Leonove smrti). In približal se je Vatikanu, lahko rečemo vesoljni svet razen nehvaležne Francije, na katero je Leon XIII. toliko zaupal, in — Italije, kateri se sam ni hotel približati, dokler mu ne vrne (leta 1859, 1860 in 1870) ukradene cerkvene države.

Kakšno spoštovanje si je Leon XIII. pridobil, so razodevali obiski vladarjev v Vatikanu.

minutantu mu je bil izročil častno nalogo, da je ponesel nadškofu Forasu v Španiji kardinalski klobuk. In v važnih rečeh ga je bil ko podtajnika poslal na Dunaj.

Dne 4. avgusta 1903 je bil izvoljen Pij X. Skoraj ob sebi umevno je, da si novi papež izvoli iz kardinalov novega državnega tajnika; ob enem odstopi tudi državni podtajnik, ker hoče vsak papež na vplivnih mestih imeti može svojega mišljenja. Pij X. si je res izbral novega državnega tajnika; dobil je to službo mladi kardinal Meri del Val. Kjeza pa je ostal na svojem mestu in se čutil srečnega. Diplomati so ga čislali, in so se radi ž njim posvetovali, preden so kako stvar državnemu tajniku ali papežu predložili. Med kardinali je štel zveste prijatelje. In tudi Rampola je ostal v bližini Vatikana. Kjeza je v resnici tudi pozneje rad zahajal k svojemu nekdanjemu gospodu v majhno palačo za cerkvijo Sv. Petra, kjer je imel Rampola ko nadduhovnik bazilike po preselitvi iz državnega tajništva uradno stanovanje. Ker je opravljal kardinal Rampola, kakor smo že omenili, več vplivnih služeb, ni med Kjezo in njim nikoli manjkalo snovi za pogovore in posvetovanja.

P. MARIJOFIL HOLEČEK:

Kažipot k popolnosti.

Modrost nebes — resnična modrost.

Otroci sveta, ki jih vodi „modrost sveta“, ne morejo imeti pravega pojma o namenu človeka na zemlji, še manj pa o njegovem vzvišenem cilju v večnosti. Človek, ki hodi po nasvetih te modrosti, misli in deluje, živi in umrje s svetom. Še le v večnosti se zave, kako nespameten da je bil, ali takrat je žal že prepozno. Kako temeljito in duhovito je označil modrost sveta in nespamet onih, ki ji verujejo in zaupajo, sv. apostelj Pavel: „Modrost modrijanov uničim in razumnost razumnih zavržem . . . Ali ni Bog modrosti tega sveta preobrnil v neumnost?!“ (I. Kor. 1, 19 nasl.) Da, Bog uniči modrost modrijanov. To nam kaže žalostni in nesrečni konec otrok sveta. Kako bridko sta obžalovala že Adam in Eva, da sta sledila nasvetom modrosti sveta. In mi vsi čutimo dovolj, koliko veselja in sreče je prinesla človeškemu rodu modrost sveta! Latinski pregovor pravi: „Svet hoče biti goljufan!“ Zato tudi modrost sveta goljufa vsakega, ki jo sluša.

„Ali ni Bog modrosti sveta preobrnil v neumnost?!“ (I. Kor. 1, 20).

Ljubi tretjeredniki! Otroci božji ste. Vas ne sme voditi modrost sveta, ampak modrost nebes. Modrost nebes je pa modrost onega, ki je prišel na svet, da bi nam začrtal pot v nebesa, Jezusa Kristusa križanega, čigar nauk je pogubljenecem nespamet, „Judom pohujšanje, poganom neumnost“, nam pa, ki se zveličamo, ki smo poklicani, „božja moč in božja modrost“. (Prim. I. Kor. 1, 23—24). Če hočemo torej spoznati modrost božjo, moramo poznati bistvo nauka Kristusovega, ki o njem modrost sveta noče nič vedeti.

Nauk Kristusov je nauk svetega Križa. Nasveti modrosti božje so potemtakem nasveti, ki nam jih daje sv. Križ.

„Ker namreč svet v božji modrosti ni po modrosti spoznal Boga, se je zazdelo Bogu z neumnim oznanjevanjem zveličati verne. Zato je Bog izvolil, kar je nespametnega pred svetom, da bi osramotil modre, in kar je slabega, da bi osramotil moč in kar je nizkega in zaničevanega pred svetom, je Bog izvolil in kar nič ni, da bi uničil to, kar je, da se noben človek ne ponaša vpričo njega.“ (I. Kor. 1, 21. 28. 29).

Oglejmo si nekoliko te besede, kaj nam povedo!

Modrost sveta stremi za brezmiselnim, nenasitljivim in največkrat pregrešnim ter nedovoljenim uživanjem. — Modrost božja pa strogo odsvetuje, da, naravnost prepoveduje vsako veselje, ki nasprotuje volji božji; tudi z uživanjem sveta se ne strinja, v kolikor tega ne dopušča evangelijska prostost.

Modrost sveta kliče: Mi živimo, da uživamo, jemo in pijemo. Zemlja je naš raj! — Modrost nebes pa nam govori, da jemo in pijemo ter uživamo le zato, da živimo, da lahko spolnujemo svoje dolžnosti do Boga in cesarja, do Cerkve in države, do sebe in bližnjega.

Modrost sveta nam zatrjuje, da smo ustvarjeni za vidni svet. Modrost božja pa nas pri vseh naših delih spominja na nebesa, na večnost.

Modrost sveta sovraži vsako zatajevanje, sploh vse, kar le nasprotuje človeški poželjivosti, zložnosti in počutnosti. Modrost božja ljubi in toplo priporoča pametno zatajevanje ter se zavzema za vse, kar „tre naše telo“. (I. Kor. 9, 16).

Modrosti sveta mrzi trpljenje. Modrost božja ga visoko ceni. Modrost sveta smatra trpljenje, bolezen, pomanjkanje, glad, žejo, mraz, vročino in druge zle posledice izvirnega greha za neko trdosrčnost in neusmiljenje ter trinoštvo božje do nas. — Modrost božja pa spoznava z veseljem, da je trpljenje kazen za greh, ali nič manj ne tudi pot, ki nas vodi h Kristusu, ker nas ravno križ najlepše in najpopolnejše zjednači s Kristusom, trpečim Bogom-človekom — z našim najvzvišenejšim vzorom. „Če se hočemo s Kristusom oslavit, moramo ž njim trpeti.“ (ibid.)

Modrost sveta svetuje svojim učencem, da naj mislijo, delujejo in živijo po mesu — modrost božja pa nasprotno svetuje svojim otrokom, da naj vravnajo svoje življenje po duhu. Zato vodi modrost sveta v smrt, modrost božja pa v življenje: zakaj:

„Meseno mišljenje je namreč smrt, duhovno mišljenje je pa življenje.“ „... Če namreč po mesu živite, morate umreti, če pa z duhom morite telesna dela, boste živeli.“ (Rim. 8, 1—30).

Modrost sveta se ošabno in prevzetno šopiri, se rada baha s tujim perjem, obeša svojo modrost na veliki zvon, je kričava, trmoglava in nepristopna. — Modrost nebes je pa ponižna, dela vse tiho brez vrisčca, se ne vsiljuje, je odjenljiva, skromna in priprosta ter z veseljem sprejme nasvete modrejših in skušenih ljudi.

Modrost sveta ne pozna pregovora: „Boljša je pamet, kakor žamet.“ Zadovolji se s hipnim veseljem in trenutnim dobičkom. Nikdar ne pomisli, kake posledice bi lahko nastale! Zato navadno „po toči zvoni“.

Modrost sveta ne pozna nobenih mejâ. Modrost božja pa pozna gotove mejê tudi v čednostih.

Že grški modrijan Aristotel trdi, da prava modrost svetuje človeku to, kar je koristno in mu odsvetuje, kar je škodljivo. Sv. Bernard je mnenja, da o kaki čednosti brez modrosti niti govoriti ne moremo. In prav ima, ne moti se! Človeška narava je po izvirnem grehu tako popačena, naš razum tako zatemnjen in naša volja tako k slabemu nagnjena, da brez božjega razsvetljenja tudi v čednosti ne moremo določiti pravih mejâ in poiskati pravo pot. Ali nam ne dokazujejo te trditve razne pretirane „pobožnosti“, ki jih opravičeno smeši hudomušni svet in ki jih izkoriščajo otroci sveta za dokaz, da je krščanstvo zastarelo in omejeno?

Le modrost božja nas uči, kako naj v soglasju z voljo božjo in v pravem razmerju s svojimi dušnimi in telesnimi zmožnostmi dobro delamo in se hudega varujemo. Le modrost božja nam kaže, kako moramo živeti, da res pobožno živimo.

„Blagor človeku, ki najde modrost in ki ima obilno umnosti; boljše je, pridobiti si jo, kakor kupiti si srebra; in njeni sadovi so boljši, kakor najdražje in najčistejše zlato. Dragocenejša je, kakor vse bogastvo in nič se ne da primerjati ž njo. Njene poti so lepe poti in vse njene steze mirne. Drevo življenja je tistim, ki jo sprejmejo. In kdor jo obdrži, je srečen.“ (Preg. 3, 13—18).

Ljubi tretjeredniki! Poklical vas je Bog v tretji red, da bi v njem poveljevali Boga, skrbeli za svoje zveličanje in tudi svet opozarjali na to našo najsvetejšo dolžnost. Vi morate torej odpirati svetu oči, da bo spoznal bistvo, lepoto, korist in potrebo evangelijskega življenja. Z lastnim zgledom in molitvijo morate ogreti mlačna srca v ljubezni do dejanskega krščanstva. Da, to je vzvišeni namen tretjega reda! Ga li hočete doseči? Dobro, potem se potrudite, da si pridobite modrost božjo: zakaj brez te čednosti bo tretji red bolj razdiral, kakor pa zidal, bo svetu bolj v spotiko, kakor pa v spodbudo.

Salomon je zapisal besede, ki si jih morate prav dobro zapomniti: „Če boš klical modrost in svoje srce nagnil k umnosti, če jo

boš iskal, kakor zaklade, tedaj boš razumel strah Gospodov in našel znanje božje, ker Gospod da modrost in iz njegovih ust je razumnost in znanje.“ (Preg. 2, 3—6).

Gospod je delivec vseh milosti. Vendar, kakor vidimo, hoče, da se tudi mi zanje potrudimo in ga zanje prosimo. Tudi modrost si bomo morali sprositi od Boga. Prosite torej Marijo — Devico najmodrejšo — Sedež modrosti — naj vam ona sprosi od svetega Duha dar modrosti in umnosti! Vaša prošnja pa naj se podvoji, kadar ste v dvojbah in ne veste, kaj bi storili, kadar se ne morete odločiti za to ali za ono. Sploh naj bo ponižna in zaupna prošnja za modrost in umnost vaša vsakdanja molitev.

Ta vaša molitev in prošnja za modrost pa naj izvira iz ponižnega srca!

„Ponižaj se pred Bogom in zaupaj na njegovo pomoč.“ (Eccli. 13, 9).

Ne zametajte nikdar dobrih nasvetov skušenih mož!

„Drži postavo in svēt...“ „Besede modrih so kakor bodalo in kakor globoko zabiti žebli. Besede modrih so tehtane na tehtnici.“ (Eccli. 21, 28).

Ljubite molčečnost! Govorite le, kadar vas kdo vpraša in kadar zahteva to čast božja, naše zveličanje in krščanska ljubezen.

„Neumni je gostobeseden... Ustnice nespametnega so njegova poguba“ (Eccli. 10, 12. 14).

Prebirajte pazljivo življenje svetnikov. Ti vam nudijo najlepše zgledе, kako se morate ravnati v raznih okoliščinah.

Dobro prevdarite, preden kaj storite. Mirno presočajte, nikdar se ne razburjajte!

„Nikar se hitro ne jezi, zakaj jeza počiva v nedrih nespametneževih.“ (Eccli. 7, 10).

Duhovni otroci sv. Frančiška! Odločili ste se, da hočete živeti zvesto in dosledno po naukih Jezusa Kristusa, — po naukih modrosti Križanega. Modrost Križanega naj torej daje smer vašemu mišljenju, delovanju in življenju. Oklenite se trdno te modrosti in spolnile se bodo besede:

„Moj sin, če ne bo izginila modrost izpred tvojih oči, če boš držal postavo in svēt, boš imel življenje v svoji duši in prijetnost v svojih ustih. Tedaj boš varno hodil po svoji poti in tvoja noga se ne bo zadela. Ako boš spal, se ne boš strašil, počival boš in mirno bo tvoje spanje... Zakaj Gospod bo na tvoji strani in bo varoval tvojo nogo, da te ne ujemo.“ (Preg. 3, 21—26).

P. BERNARD AMBROŽIČ:

Nekateri doživljaji patra Mateja.

Majhna deklica spreobrne očeta in mater.

ater Matej pripoveduje: Povedati vam hočem zgodbo, ki vas bo podučila, kako vam je mogoče pripeljati ljubljeno osebo do spoznanja in ljubezni Jezusove — osebo, ki Jezusa ne ljubi tako kakor vi.

V nekem zavodu sem govoril o čudežih, ki jih dela v dušah »ustoličenje Srca Jezusovega«. Med govorom sem zapazil desetletno dekletce, ki je bridko jokalo. Po shodu je pripeljala to deklico neka samostanska sestra k meni. Otrok je malo prej sestri tole pripovedoval:

„Ljuba mati, slišali ste, kako so nam pater priporočali, naj prosimo svoje stariše za prestol Jezusu. Toda pomislite! Ko sem bila zadnjič doma, sta me atek in mamica vprašala, kaj se učimo pri krščanskem nauku. Učijo nas, sem rekla, kako moramo biti pridni, ubogljivi, pobožni in kako je treba hoditi k spovedi. Atek se je smejal in je rekel: Glej, moja mala, jaz, tvoj oče, še nisem bil nikoli pri spovedi. Veš, to so same neslanosti... Tudi mama je rekla, da že 20 let ni bila pri spovedi. Oba sta še rekla, da me bosta vzela iz zavoda, če bom poslušala in verjela take reči.“

Potolažil sem malo deklico in sem ji zatrdil, da lahko doseže spreobrnjenje starišev, ker tako zelo ljubi Srce Jezusovo. Samo veliko mora moliti in vse storiti, da dobi dovoljenje za ustoličenje Jezusovo v domači hiši.

„Dobro“, je pristavila častita mati, „dovolim ti, da boš smela za svoj god obiskati stariše. Kaj, če bi si izprosila za vezilo ustoličenje Srca Jezusovega?“

„O, saj res!“ je vzkliknila mala. „Atek mi da za god vedno kaj posebno lepega.“

Takoj je napisala starišem ginljivo pismo. „Atek in mamica! Rada bi, da bi šla vidva k spovedi in bi za moj god obhajali doma posvetitev božjemu Srcu.“ —

Pismo je položila za trenutek na domači altar in na odgovor ni bilo treba dolgo čakati. Bil je pa skrajno neugoden. In vendar je deklica mislila, da se bo zgodil čudež na mah. O, kako se je čutila prevarano! Točila je bridke solze. Oče je pisal: „Menda se še spominjaš, ljubi otrok, kaj sva ti pravila zadnjič. Ne trpiva, da bi bila taka neumnica. Zelo te ljubiva, saj si najino edino dete, in ti bova tudi dala krasno darilo. Kar očaralo te bo! Pa ne misliva niti čakati tvojega godu. Pri najinem skorajšnjem obisku boš videla...“

Pripeljala sta se z avtomobilom. Deklica se je odpravila v sprejemno sobo. Srcu Jezusovemu je izročila svojo veliko žalost in je odločno sklenila,

da se odpove vsakemu posvetnemu darilu in da bo prosila le nebeškega. Atek jo je božal in poljubljal in jo je vzel na kolena. Deklica je vprašala: „Kajne, atek in mamica, da bosta šla k spovedi?“

Oče se je raztogotil. Le kaj je otroku danes? Kaj mu ne pride na misel! „Tu poglej!“ je rekel in je ublažil svoj trdi govor, ko so privrele deklici bridke solze. Segel je po dragoceni skrinjici in jo je ponudil hčerki. „To odpri, dete, in boš debelo gledala. Midva te imava zelo rada, samo pametna moraš biti.“

Nežno in skromno je odrinila dekličina roka dragoceni dar. „Ne, atek, ne, mamica! Tako dobra sta in ravno zato prosim nekaj lepšega in boljšega; prosim za darilo iz nebes. Želim, da bi šla k spovedi.“ — Oče ji hoče obrniti misli drugam in sam odpre skrinjo. Prikaže se krasna zapestnica, polna dragocenih biserov, naravnost čudovito delo.

„O, to je kakor nalašč, da poklonim Jezusovemu Srcu. Na dan »ustoličenja« bom pritrdila ta obroček na kip Jezusov, kajne, atek in mamica?“ — Toda oče in mati nista imela nobenega razumevanja za vse to. Rekla sta, da je sama neumnost in da je človek tudi brez spovedi in obhajila lahko poštenjak. Deklica se je vsa v solzah poslovila od starišev in je venomer ponavljala: „Kajne, saj ne bosta pozabila? Največje veselje mi bo, če bosta šla za moj god k spovedi — in če bo Kralj ljubezni dobil tisti dan v naši hiši častno mesto.“

Gospod in gospa sta sedla v avtomobil. „Veš kaj,“ je rekel on, „najina deklica je bila pa le čudna danes. Čisto nekam zmešala me je. Komaj sem se ubranil solz.“ — „Meni se je ravnotako godilo,“ je rekla gospa. „Ali nisi opazil, kako sem se morala premagovati?“ — „In kakšna zgovornost je bila to!“ je povzel on. „Boljše ji gre, kakor kakšnemu pridigarju. Kaj se ti zdi?“ — „To je res.“

Avtomobil je brzel svojo pot. Po kratkem molku se je obrnil gospod k soprog. V njegovih besedah je bila brati ginjenost. „Pri vsem tem, če bi imelo biti takole tik pred smrtjo, nočem reči, da bi ne želel imeti za seboj dobre spovedi in vse v redu z Bogom. Veš, kaj mislim?“ — „No, kaj pa? Kar povej!“ — „Jaz mislim... ker bi pozneje morda utegnil... in ko tako veseli otroka, da bi oba že kar danes opravila.“ — „Meni je prav!“

Gospod je ukazal vozniku nenavaden naslov: k Jezuitom! — Milost je storila svoje in obe spovedi sta bili prav dobri. Ko je prišla deklica za god domov, je vladal doma — Jezus! Toda deklica je izvedela le polagoma. Najprej so ji povedali, da sta bila pri spovedi. Potem je odgrnil oče neki zastor in otrokove oči so strmele v podobo Srca Jezusovega. V trenutku je planila po darovano dragocenost, pristavila je stol in je pritrdila zapestnico k nogam Jezusovim. Bila je polna hvaležnosti in ljubezni do Njega, ki se je hotel ravno nje poslužiti kot orodja za izpreobrnjenje starišev...

Druga deklica si izprosi od Jezusa dušo.

Pripovedovati vam hočem še nekaj lepšega, dogodek, ki kaže, da Jezus ni daleč od nas, temuč prav blizu. Kaže tudi, da se smemo ž njim pogovarjati z največjo priprostostjo in ljubeznijo. Saj je njegova največja želja — biti ljubljen . . .

Poznam majhno svetnico, čisto majhno. Otrok je, ki mu je Jezus skazoval pri sv. obhajilu prav posebne milosti. To dekletce je mislilo, da se Bog vsem ljudem podobno razodeva, zato je pripovedovalo vsem ljudem brez izbire, kaj ji je govoril Jezus. Opozoril sem jo, naj tega ne dela več.

„Zakaj ne, pater?“ — „Zato, ker so to skrivnosti, tvoje in Jezusove, in ker bo Jezus umolknil, ako boš vsakomer pripovedovala.“ — „Razumem,“ je rekla, „pa ne bom nič več govorila o tem.“

Jaz pa vam hočem razodeti nekoliko tega zaupnega pogovora in spoznali boste, kako sveta zaupnost in pristrčnost more vladati med Bogom in dušo. Mala Rezika, tako je deklici ime, govori z Jezusom kakor sestra z bratcem in Jezus ž njo ravnata. Nekega dne je vprašal mali Jezus: „Rezika, ali me ljubiš?“ — „Jezušček,“ je odgovorila Rezika, „kako moreš kaj tacega vprašati?“ — „Zakaj bi ne smel, Rezika?“ — „Ker vendar sam veš, da te ljubim.“ — „Da, to vem dobro, Rezika, toda vidiš, tako dobro se mi zdi, da mi to večkrat poveš. Zato sem te vprašal!“

Minilo je nekaj časa in deklica je čisto pozabila svoj otroški pogovor z Jezusom. Zahotelo se ji je, da je sedaj ona vprašala: „Jezušček, ali ljubiš svojo Reziko?“ — In Jezus je odgovoril z njenimi besedami: „Kako moreš kaj tacega vprašati?“ — „Zakaj bi ne smela?“ — „Zato, ker dobro veš, da je moje božje Srce popolnoma tvoje.“ — „Vidiš, Jezušček, bala sem se, da sem te v eni ali v drugi reči razžalila. Sedaj sem pa spet čisto mirna.“

Jaz sem se hotel prepričati, če je vse to res od Boga, in ne morebiti otroška domišljija. Nekoč sem rekel otroku: „Jutri po sv. obhajilu prosi Jezusa za posebno darilo!“ — „Za kakšno pa, pater?“ — „Reci Jezusu: Ljubi Jezus, spovednik mi je naročil, naj te prosim dokaza, da res ti sam govoriš z menoj.“ — „Kakšnega dokaza, pater?“ — „Prosi za neko dušo, dete!“ — „Za kakšno dušo?“ — „No, tega ti ni treba vedeti. Gre za neko dušo, ki se da zelo težko spreobrniti.“

Ko je prišla deklica zopet k spovedi, je dejala: „Pater, je že vse v redu. Jezus mi je tako odgovoril, ko sem ga prosila. Rekel mi je tudi: Rezika, vedno me prosi za duše in ti jih bom dal. Reci tudi spovedniku, naj hrepeni po dušah. Dobil jih bo. Toda biti moraš vedno ponižnejša, vedno pokornejša . . . tako boš pridobila duše. Nič pa ne smeš storiti brez spovednikovega dovoljenja, zakaj pokorščina je meni nad vse ljuba . . . Pater, dajte mi odvezo! Duša je že blizu, zakaj Jezus je rekel, da bo duša prišla na dan moje spovedi.“

Hotel sem deklico speljati na druge misli in sem pripovedoval nekaj drugega. Pa kmalu mi je padla v besedo: „Pater, čutim, da duša prihaja.

Hitro mi dajte odvezo! Glejte, duša je že tu!" — Ko je stopala deklica pred altar opravljat pokoro, sem hotel zapustiti spovednico. Naenkrat se odpro vrata nasproti spovednici in visok gospod, brezverec, prostozidar, koraka naravnost proti meni. „Pater, jaz ne vem, odkod to. Toda danes čutim, da se je izvršila v meni sprememba. Milost deluje v meni in ljubezen Kristusova me je premagala. Prišel sem k prvi spovedi.“

Kako gínljivo se je spovedal! Njegovo srce je kipelo v ljubezni do Njega, ki ga je premagal. „Ne vem, kako in zakaj“, je rekel. Jaz bi mu pa bil lahko pokazal ponižno malo spokornico pred altarjem in bi rekel: „Ona-le vas je pridobila. Njeni priprošnji se imate zahvaliti za vse — —“

Dobra hči si je zaslužila spreobrnjenje svojega očeta.

Nekega dne je prišla k meni mlada Portugalka. Bilo je v mestu Valparaiso. Rekla mi je: „Iz srca rada bi sodelovala pri vašem misijonskem delu, moja želja je tudi, da bi si s tem zaslužila spreobrnjenje svojega očeta. Toda lahko ne bo šlo, zakaj pomislite, ravno kar je prepovedal nama z materjo celo obisk nedeljske službe božje. Kaj naj storim?“

„To že veste, dete moje! Ljubite Jezusa z vso dušo in posvetite se njegovemu presv. Srcu. Pridobite si za ta namen prijateljice in posvetite se ž njimi vred! Pospešujte „ustoličenje“, razširjajte to pobožnost v družinah, bogatih in ubogih.“

Minilo je nekaj mesecev in dekle je storilo v tem času, kar je moglo. Ali nepričakovano je prišla zopet k meni.

„Pater, vse je zastoj! Glejte, če bi ostal oče dalje časa v tako dobri katoliški okolici, kakor tukaj, bi morda res mogli polagoma vplivati nanj. Toda zdravnik mu je dal svet, naj odpotuje na Švicarsko.“

„In kaj potem?“

„O, potem vem, kaj bo napravil. Izbral si bo kakšno protestantovsko kliniko in tako pridemo z dežja pod kap.“

„Toda, dete moje, delali ste za Srce Jezusovo. Sedaj pa — pazite, kaj vam pravim! — sedaj morate prositi očeta dovoljenja, da se bo obhajala v vaši hiši slovesna posvetitev, še preden odpotujete.“

„Nemogoče, pater, prav gotovo nemogoče! Oče je sila razburljiv. Razhudil se bo in potem bo vse še mnogo slabše.“

„Dete moje, ali nimate nič zaupanja v Srce Jezusovo? Saj veste, kaj sem vam rekel: Vse je mogoče njemu, ki veruje.“ —

V petek po tistem pogovoru je deklica poizkusila srečo pri očetu. — „Oče, preden odpotujemo, bi te prosila dovoljenja za nekaj, kar bi mi napravilo veliko veselje.“ — „Dobro. Kaj bi bilo tisto?“ — „Toda bojim se, da boš hud.“ — „Ne, ne bom hud. Kakšno veselje ti pa že še rad napravim, preden sedemo na ladjo.“ — „Pa vendar, stvar ti ulegne biti zoprna — in če se boš razjezil?“ — „Če ti pa obetam, da se ne bom. Poglej me, ali se ti zdi, da sem hudoben človek?“ — „No, naj pa bo, papa. Potrebujem

tvojega dovoljenja za »ustoličenje Srca Jezusovega« v naši hiši." — „Nič drugega? No, kajpada? Treba si bo omisliti čeden kip Srca Jezusovega. Ná 80 piastrov, kupi si ga. Cvetlice poskrbim sam, saj jih potrebujemo, ali ne? — Kar se pa tiče povabil, je to materina reč.“

Na vse je mislil. Ali ni bilo že očitno delovanje milosti? Pristavil je celo: „Prišel naj bi tudi duhovnik, da opravi obred posvečenja.“ — „Poznam enega“, je rekla hči, „p. Matej se mu pravi.“ — „Prav. Naj le pride!“

Prišel je dan posvetitve. Razdelili smo tiskano molitev, pa gospodarju je nismo ponudili. Nismo si upali. Pa jo je sam zahteval.

„Ali mislite, da ne znam brati? Kot glava družine bom vendar nekaj pripomogel k pobožnosti.“

Sam je pričel brati na glas. Šlo je lepo gladko, toda ko je prišel do mesta: „Jezus, bil si pri nas v urah težav in bridkosti, ostani tudi v dnevih veselja“ — je postal ginjen in je le s težavo molil do konca . . .

Končali smo. Gospodar je pristopil k meni in mi je rekel: „Pater, ali bi mogel čez eno uro na samem govoriti z vami?“ — „Seveda,“ sem odgovoril. — Še tisti večer je klečal pri mojih nogah poln resničnega kesanja in s čuvstvi v srcu, ki se ne dajo opisati. Mesec dni pozneje je rodbina odpotovala. —

* * *

Za uvod tej povestici je rekel pater Matej: „Ni da bi dolgo od zunaj okoli tipali, treba je iti naravnost nad cilj . . .“

Misijonska požrtvovalnost iz ljubezni do Jezusa.

Toda za naše delo je treba še nekaj več, ako hočemo, da mu bo uspeh zagotovljen. Potrebujemo požrtvovalnih duš, ki se darujejo Jezusu v ljubezni, molitvi in trpljenju. Tako je ravnala mala sestra Terezija od Deteta Jezusa, da bi bilo svetovno kraljestvo Srca Jezusovega prej ko mogoče ustanovljeno . . .

V Lijonu na Francoskem sem pridigoval celih 6 dni in sicer v katedralah in pri velikih shodih, pa nisem mogel pridobiti še ene duše ne . . . Nekoč sem pa opravljal svojo zahvalo po sv. maši v zakristiji nekega samostana. Tam sem rekel Jezusu: „Moj ljubi Jezus, rad bi, da mi pošlješ skromno, skrito dušo, ki bi delovala za tvoje kraljestvo in bi se ti posvetila v ljubezni, molitvi in trpljenju, da bi ti zavladal v družinah in v dušah. O, daj mi še danes tako dušo, daj mi jo takoj kot dokaz, da si zadovoljen s to križarsko vojsko ljubezni. O Jezus, prav takoj bi rad imel to dušo!“

Potrkalo je na vrata. Sestra zakristanka mi je prišla nekaj povedat: „Neka oseba čaka zunaj in hodi nadležno po hodniku sem in tja. Z vami hoče govoriti. Rekla sem ji, da potrebujete trenotek počitka, pa se ne da odpraviti.“ — „Pokličite jo takoj noter!“ — „Toda pater . . .“ — „Pokličite jo!“ —

Vstopila je priprosta delavka, deklica pri dvajsetih letih. — „Pater,“ je rekla, „slišala sem vas pridigati o »ustoličenju« in vidim, da je to božje delo. Vem pa tudi, da potrebujete pri tem duše, ki bi hotela kakor mala sestra Terezija ljubiti, moliti in trpeti. Prišla sem, da se ponudim, ako vam je všeč, kot žrtev za razširjanje kraljestva Jezusovega Srca.“

Molčal sem in sem bil ginjen, ko sem slišal, kako je deklica mojo molitev skoro z istimi besedami ponovila. Pa je spet začela: „Pater, ali me hočete?“ — „Seveda, dete moje!“ — „Če hočete, pojdem k obhajilni mizi in vi pojedete k altarju, da me posvetite božjemu Srcu.“

To sem tudi storil, ne da bi bil deklico poznal. Ali ni bil prst božji dosti očiten?

* * *

Naš ljubi Jezus pa rad sprejme za sodelavca tudi vsakogar, ki le vsaj dobro voljo pokaže. Naj povem zgled!

Daleč od tod živi uboga pet in sedemdesetletna ženica. Vsako jutro mora iti beračit, da preživi dve mali siroti, ki jih je vzela za svoji. Stanujejo v mali temni luknji, ki so jim jo blagohotno odstopili. Toda ta uboga žena je goreča apostolska duša. Ako pride pred vrata drugih ubožcev, — reči moram, da so ubogi ljudje do še ubožnejših navadno zelo velikodušni — ji hitro dajo košček kruha, ker vsak misli, da ji ni za drugo. Vendar se tudi ne brani, ako jo kje povabijo, naj se malo pogreje — in takrat začne govoriti o pobožnosti »ustoličenja«, ki jo zelo ljubi . . . Ali uganete, v kolikih družinah je prišlo na njeno prizadevanje do ustoličenja? Nič menj nego v 900! — 900 hiš je pridobila za ljubezen do Srca Jezusovega!

* * *

Nekoč sem pripravljaj malega dečka za prvo sv. obhajilo. Bil je pobožen kakor angelj in prav dobro je razumel visoko skrivnost. Še na predvečer sv. obhajila me je vprašal: „Pater, kako bom povrnil Jezusu neizmerno milost, da se mi vsega daruje?“ — Odgovoril sem mu: „Predvsem mora biti tvoje življenje popolnoma posvečeno Jezusu in vsak dan moraš prejeti sv. obhajilo. Če bo to težko, tem bolje. Dalje pa moraš tudi druge pridobivati za sveto obhajilo, moraš takorekoč Jezusa drugim nositi kakor sv. Tarcizij.“

„O, prav rad, pater! Toda vi poznate moje stariše!“

Njegov oče je bil brezverec, prostozidar. „Dobro, ako se boš ravnal po mojih besedah, si boš zaslužil spreobrnjenje očetovo.“

Deček je obljubil in je držal besedo. Pa nekoč ga je oče poklical predse. „Čuj, ne trpim več, da bi poklekoval po cerkvah in hodil k spovedi. Jaz sem pošten človek in vendar ne delam tega. Žal mi je, da sem te dal v šolo k patrom. Poslovi se pri svojih profesorjih, od danes naprej ne boš več hodil tja.“

„Pater,“ mi je rekel deček, „sedaj veste, zakaj sem prišel k vam. Bojim se, kaj bo. Oče me bo poslal v kakšno posvetno šolo, toda v katero?“ —

Odgovoril sem mu: „Dete moje, ostani zvest Jezusu. Hodi v cerkev in skleni, da boš šel k sv. obhajilu, kolikorkrat bo mogoče. Spomni se, kaj sem ti rekel na dan prvega sv. obhajila: Če boš imel težave, toliko boljše! In če boš prišel v posvetno šolo, postani misijonar Jezusovega srca, bodi majhen duhovnik in vodi k Jezusu svoje nove tovariše . . .“

Res so poslali dečka v neko šolo, ki jo je vodil prostozidar. Brž je začel svoje apostolstvo. Osem dni po vstopu mi je pripeljal dva prijatelja, naj jih pripravim za prvo sv. obhajilo. Kmalu zopet dva. Ali uganete, koliko tovarišev mi je vsega skupaj pripeljal? 85! Včasih jih je učil katekizma, molitev in kako je treba iti k spovedi. Tudi vsakdanjemu sv. obhajilu je ostal zvest — toda koliko ga je to stalo! Zjutraj ob tričetrt na osmo uro je moral biti v šoli. Preden je vstal, mu je postavila služkinja čaj in kruh z maslom na mizo in je spet odšla. Deček se je dvignil in je izlil čaj skozi okno, kruh je pa vtaknil v žep. Nihče ni mogel slutiti, da odhaja deček tešč od doma. Jaz sem ga pričakoval v cerkvi za velikim altarjem. Tam smo imeli posebna vratica nalašč za take, ki se jim je mudilo za sv. obhajilo. Po prejemu svete hostije je ostal nekaj trenutkov na kolenih v globoki zbranosti, potem je odšel in je mej potjo opravil svojo zahvalo. Doma se je sklonil nad knjigo in je uprl glavo na roke. Prvo četrt ure učnega časa je posvetil molitvi, saj se je za šolo že prejšnji večer dobro pripravil.

Ob deseti uri je šele zajtrkoval. Ta deček ni pridobival duš brez težave. Živel je zelo spokojno . . . Vsaki četrtek zvečer je opravljal uro češčenja kleče pred podobo Srca Jezusovega. Nekoč sem ga vprašal: „Kaj govoriš z Jezusom?“ — „Povem mu, da ga ljubim in da želim, naj bi ga tudi drugi ljubili.“ — „Kaj pa še?“ — „Nič drugega, pater. To večkrat ponovim in pristavim še, da v dokaz svoje ljubezni celo uro pred njim čujem.“ —

Nenadoma je dečkov oče nevarno zbolel. Brž je bil spet pri meni. Rekel sem mu: „Jezusa imaš rad in tudi druge si pridobival za njegovo ljubezen; zaupaj! Jutri bom obiskal očeta, povej mu to v imenu našega Gospoda.“ — Deček je molil celo noč, zjutraj sem res prišel. Stopil sem k bolniku. „O, le hitro sem, pater. Jezus je tako dober, odpustil mi bo. Rad bi opravil dolgo spoved.“ — Spovedal se je s čudovito ponižnostjo, želel je popraviti napake celega življenja in je sam posvetil vso družino božjemu Srcu. Po desetdnevnem trpljenju, ki ga je prenašal z junaško potrpežljivostjo, je umrl kot svetnik. — Cela hiša se je spreobrnila.

Malo časa potem sem stal tudi ob smrti postelji izvoljenega dečka. Ali je bila njegova smrt res smrt? Nikakor ne! Bilo je, kakor da se je zamaknil, kakor da se je svetnik povrnil v nebeško domovino. Ležal je lep kakor angelj, bil je miren in se je ljubko smehljaj. Brez dvojbe je prejel posebno milost, da je videl Zveličarja, še preden so njegove oči ugasnile za zemeljsko luč — — —

P. JERONIM KNOBLEHAR:

Otroške igre v Sv. Deželi in sv. pismo.

ri Marijinem studencu v Nazaretu! Gruča otrok izredno lepega obraza, velikih, sanjavih oči pridno gradi pod studenčevim obzidjem male jarke, po katerih teče voda proti jamicam blizu tam v ilovnatih tleh. Tu pa druga otroška družba iz mehke ilovice vpodablja živali, ptice, govedo, ovce, kamele i. t. d. Seveda jih motijo pri delu Nazarenčanke, ki prihajajo po vodo in živinčeta, katerih vsako mimo studenca grede zavije h koritu, da si ugasi žejo, pri tem pa nerodno stopi med mlado „umetniško“ družbo, ji pogazi ilovnate umetnine ali razdere jezove ob vodnih jarkih, čemer sledi kratek prepir med ogorčenimi otroci in malomarnimi poganjači živali.

Marijin studenec v Nazaretu! Edini na severni strani mesta blizu cerkve Marijinega oznanjenja; kam drugam, kakor tukaj sem je božja Mati hodila po vodo? Za roko ali krilo se je je držal deček Jezus, pa se je ob studencu pomešal med veselo otroško družbo, med tem ko je njegova mati čakala, da pride z vrčem na vrsto.

Apokrifni evangeliji, starodavna slovstvena dela orijentalne cerkve iz 3. stoletja, pričajo, da božje dete Jezus ni živelo ločeno od otroškega sveta, ni od daleč plašno gledalo veselo vrvenje nazareških otrok: kako bi sicer mogel sv. Luka (2, 52) reči, da je Jezus rasel v milosti t. j. ljubkosti tudi pri ljudeh; nasprotno, — Jezus je bil dober prijatelj otrok v svojem detinstvu, kakor pozneje kot odrasli mož, Mesija, pa se je v mladosti z veseljem udeleževal otroškega veselja in njegovih iger. V živem spominu so mu le-te ostale in rad se jih je o priliki poslužil kot podučnih podob.

Naj omenim le (Mat. 11, 16. 17) Njegove besede: „Komu bom pa primeril ta rod? enak je otrokom, na trgu sedečim, ki svojim tovarišem kličejo in pravijo: piskali smo vam in niste plesali; peli smo vam žalostinke in niste jokali,“ — ali pa priliko o dobrem pastirju (Jan. 10, 1—21).

Nočemo pripisovati prej omenjenim apokrifnim evangelijem več veljave, kakor jo imajo kot slovstvena zapuščina davno minulih stoletij, niti nam ni treba verjeti fantastičnih in dostikrat smešnih pripovedk o Jezusovem detinstvu, kakor jih ti evangeliji opisujejo: nekaj je pa le v njih resnice, kakor se tudi med plevami najde zrno. In če bi drugega zrnja resnice v njih ne bilo, bi bilo že to zadosti, da nam apokrifni evangeliji med drugim pričajo tudi o starodavnosti otroških iger, ki so dandanes v navadi v Sv. Deželi.

Kdor ve, kako trdovratno se drži orijentalec starih navad, kako je pod palestinskim podnebjem nepremenljivo današnji dan enak včerajšnjemu, ta se ne bo čudil, ako rečemo, da se tudi starodavne otroške igre niso bistveno spremenile v teku 19. stoletja, da mali Nazarenčani dandanes podobno pojo in se igrajo, kakor njih predniki.

Vkljub temu, da je arabski jezik izpodrinil sirsko-aramejsko narečje davnih dni, se ne bomo motili, ako rečemo, da vspavajo mlade nazarejske matere svoje male ljubljence s podobnimi pesmicami, kakor jih je pela božja mati Marija ob zibeli svojemu jokajočemu Detetu, — ker gotovo je jokajl že tudi v zibeli On, ki je pozneje jokajl ob Lazarjevem grobu in nad mestom Jeruzalemom; — ne bomo se motili, če rečemo, da je sicer človeški razum v teku stoletji mnogokrat menjajl svoje nazore o Jezusu Kristusu, mali Nazarenčani pa do sedaj še niso mnogo menjajl zbirke in vsporeda svojih otroških iger, temuče ponavljajjo tudi tiste, ki jih je poznajl že naš Gospod iz svojih otroških let.

Omenili smo zgoraj prizor ob Marijinem studencu v Nazaretu: na misel nam prihajajl pripovedka iz starodavnega slovstvenega dela, apokrifnega evangelija iz 3. stoletja,¹ ki pravi, kako se je deček Jezus igral ob vodi ter si naredil sedem malih jezer okoli ravno toliko glinastih oltarjev: neki razposajen deček pa mu je vse skupaj z nogami poteptajl ... In zopet, kako je drugikrat Jezušček v družbi drugih dečkov iz gline delajl podobe oslička, govede, ovčice, ptičkov, ki so bile živim tako podobne, da so ga drugi otroci prašajli, je-li jih zna tudi žive narediti: tedaj je Jezus bajl rekel voličkom: idite in so hodili, ptičkom pa: letite in so zleteli, veselo cvrčaje.²

Torej bistveno se niso spremenili orijentalških krajev običajj niti v otroških igrah, kakor smo rekli: zakaj, kar pripovedujajo apokrifni evangelijj o njih iz 3. stoletja, take ali ne posebno drugačne igre je mogoče videti dandanes v Nazaretu in tudi drugod v Sv. Deželi.

Gotovo bo bravece Cvetja zajemajl, kaj več čuti o teh igrah, ki jih je imel priliko pisatelj teh vrstic sam videti ali brajl zapisane od drugih romarjev.

Najprvo hočemo popisati tamošnjo otroško igro, ki posnema ženitovanjske običaje.

Kakor znano, se ženitovanje v Orijentu obhajajl z veliko slavnostjo in vriščem, primernim orijentalškemu živahnemu značaju. Kaj čuda, da zapustij tak dogodek globok vtis v dušij otročajev, ki jih — kakor pri nas, tako tudi v Sv. Deželi — ne manjkajl kot gledavcev in spremljevalcev slavnostnega ženitovanjskega obhoda. Zato se radi urijjo v njegovem posnemanju in dostikrat se jim igra povsem posreči v ljubkij naivnosti.

Ženitovanje igrajo v dveh gručah: enajl predstavljajl sorodnike neveste, drugajl pa njene snubače. Prvajl gručajl se skrijajl kam za kak plot: drugajl pa posnema ženina in njegove prijatelje, potem godce in glumače, med njimij sta dva, ki hoditajl sklonjena in s plahto pokrita, predstavljajloča s tem kamelo, ki nosij „mohar“, t. j. ženinove darove za nevesto in njene sorodnike. Potoma vprizarjajlo „fantazijjo“ t. j. vstopijjo se v krog, ploskajlo z rokamij in se med klicem: „hanelem, hanelem“ vsij ob enem globoko priklanjajlo dečku, ki posnema možajl s krivo turško sabljjo, plešočegajl sredi kroga. Glej Cvetje 34. tečaj 9. zv. str. 277. Prišedšij pred plot, kjer je skritajl prvajl gručajl, vihte namestu bakelj palice ali polena, piskajlo na piščalj ali posnemajlo tudi dru-

¹ Pseudo Matthaei Evang. cap. XXV.

² Evang. infantiae arab. cap. XXXV et XLVI. pippientes, pravi besedilo.

gače njih glas, tolčejo po kositerni posodi, škaflu ali po čimerkoli v nadomestilo za pavke in tamburin in — najdejo vrata pri plotu seveda zaprta.

Sedaj začnejo trkati po vratih in pojejo:¹ „Dober večer, Mirjam (ime dozdevne neveste), dober večer tudi tvojemu očetu!“

Za plotom odgovarjajo dozdevni nevestini bratje: „Vaš pozdrav bodi nam v srečno znamenje. Kaj hočete?“

„Neveste iščemo za dobrega mladeniča!“

„Idite dalje, tu ni nič za vas!“

„Kaj pa vaša Mirjam? Saj luč vidimo za vrati, dajte nam nevesto, ali pa vam polomimo vrata!“ (Plot škriplje pod rokami podjetnih malih snubačev).

„Mirjam je gluha: čemu bo ženinu gluha nevesta?“

„Imamo uhane z biseri, ti ji bodo uho odprli!“

„Saj ima samo eno roko, z drugo pa ne more geniti!“

„Imamo zapestnice iz jantara in koral, od teh se ji bo roka zgenila!“

„Plešasta je in lase ima že sive!“

„Nič ne de, imamo s seboj z zlatom pretkani tantur (pajčolan), pod njim jih bo skrila.“

„Ima samo eno oko in nima več zob!“

„Čujete glas srebrnjakov v nakitju za na glavo? Ž njim si bo lepšala obraz.“

„Mirjam šepa, ima krive noge in ne more hoditi!“

„Pripeljali smo s seboj „džemel“ (kamel) in „hosan“ (konja), da ji ne bo treba hoditi!“

„In sicer ima tudi druge slabe lastnosti!“

„Njen mož jo bo poboljšal ali pa prenašal; torej hitro odprite, ali vam pa vlomimo vrata!“ (Plot zopet nevarno škriplje).

Po tem dozdevnem odporu se vrata v plotu odpro, ali kako drugače pride družba izza plota ter se spoprime z nasprotno v malem boju, ki je seveda sedaj glavni namen in konec cele igre, kakor povsod pri dečkih, kjer gre za „korajžo“. Boj pa spominja na stari, divji običaj nomadov, po katerem si je mladenič moral deklico za ženo vropati.

Naj dodamo sedaj še popis ženitovanjske igre, ki je med nazarejskimi deklicami zelo v navadi: najrajše pač male Evine hčere igrajo to, po čimer ne samo orijentalkega dekleta srce najbolj kopni: po snubitvi in ženitvi. Seveda so v resnem življenju stariši tisti, ki hčeri zbirajo ženina. Ta običaj se ponavlja tudi v otroški igri snubitve.

Igrajoče deklice se vsedejo v polkrogu, seveda na tla in po orijentalškem načinu, s prekrižanimi nogami na pete. Ena izmed njih, ime ji bodi Kefája, se vstopi pred deklinški polkrog in začne peti z žalostnim glasom:

Oj oče moj, oj mati moja,
Nikar ne dajte kmetu me,
Zakaj le-ta mi vedno bo
Nalagal plug in silil me,
Da grem orat in seme sejat.

¹ Običajni način snubitve; glej Cvetje 34. tečaj, 9. zv. str. 277.

Mimogrede bodi povedano, da mož v tamošnjih krajih težko delo nalaga svoji ženi, sam pa poseda po senci. Naravno je torej, da se deklica boji in brani kmeta za moža.

Med tem, ko Kefája poje to svojo tožbo, druge deklice posnemajo z rokami kretnje oranja in izražajo na vse mogoče načine svojo dozdevno grozo nad kmetiškim ženinom.

Nato čez nekaj časa Kefája tleskne z rokami in vsklikne odločno:

„Ne, ne, kmeta ne maram: Allah¹ mu zdrôbi kosti!“²

Sedaj začno deklice posnemati žetje žitnega klasja, Kefája pa poje med tem:

Oj oče moj, oj mati moja,
Nikar ne dajte ženju me,
Zakaj le-ta mi vedno bo
Podajal srp in silil me,
Da grem mu ječmen žet.

V hudi vročini tamošnjega podnebja je delo pri žetvi še veliko napor-
niše, nego v naših krajih, torej se ga deklica boji in Kefája ponovi prošnjo
k Allahu, nevarno ženječevim kostem.

Nato nadaljujejo deklice igro, posnemajoč delo kamnoseka. Tudi tega
ženina se brani Kefája; na mislih ji je trud pri klepanju kamenov za ročni
mlin in težavno vrtenje le-tega pri mletju žitnega zrnja.

Ko vidijo deklice, da Kefája ni vseč ne kmetiški ženin, ne kamnosek,
ji ponudijo čevljarja in pridno vlečejo dreto, češ tega boš vendar vesela,
saj ti ne bo treba iti na kmete. Čevljarja se pa še bolj brani, ravno tako
kovača, čijih obrt ji vsled neizogibne umazanosti ni vseč in zato tudi njima
želi škode na kosteh.

Slednjič ji deklice ponudijo tesarja, posnemajoč žaganje, vdarce s kla-
divom na dleto i. t. d.

Spočetka se Kefája tudi tesarja brani: toda deklinški zbor ji zapoje:

O pač, o pač, tesarja vzemi,
Tesar je bil Marije mož,
In Jezus, glej, tesarjev sin:
Tem svetlim trem podobna bodi!

Konec seveda je krščanski, toda vse drugo, besede in napev in posne-
manje rokodelstev je bržčas tako staro, kakor Nazaret sam. (Konec prih.)

¹ Bog — ² običajna arabska kletvica.

Velesovo, Kremser - Schmidt: Sv. Dominik.

P. EVSTAHIJ:

Svetemu Dominiku.

Lilija tvoja nam bela
 Žarno je v Cerkvi cvetela,
 Španije blaženi sin,
 tvoje veseli smo slave:
 prejmi pobožne pozdrave,
 zvezda nebes, kerubin!

Oče Frančišek Asiški,
 sveti Dominik, v deviški
 kneza ljubezni obâ,
 brata na zemlji v težavi:
 brata v lepoti in slavi,
 vama pozdrav iz srcâ! —

Pot v nebesa.

Premišljevanja o večnih resnicah in o trpljenju Jezusa Kristusa.

Spisal sv. Leonard Portomavriški, poslovenil P. Alfonz Furlan.

Deveto premišljevanje.

Pričujočnost božja.

remišluj resnico svete vere, ki te uči, da je Bog povsod pričujoč. Bog napolnjuje s svojo neskončnostjo sam po sebi nebo in zemljo: nahaja se v vseh stvareh — vsaka stvar je bolj pričujoča Bogu nego sebi in njemu bolj blizu, ž njim bolj tesno zvezana nego sama s seboj. Na tvoji desnici je Bog, na tvoji levici je Bog, nad teboj je Bog, v tebi je Bog! V Bogu živiš, v Bogu se giblješ, v Bogu dihaš in si ves potopljen in pokopan v neskončnem naročju božjem. Bog te zmiraj gleda, vidi na dno tvojega srca, ve in pozna tvoje misli in želje, sliši in čuje tvoje besede, znane so mu tvoje zadeve, pozna tvoje ime, opazuje in vidi vse, kar delaš, misliš in želiš . . . Moja duša, nikakor ti ni treba iti v nebesa, da Boga najdeš. Vsa presveta Trojica je vselej pričujoča v tebi in krog tebe, tedaj si tudi ti vedno v pričujočnosti presvete Trojice. Glej, Bog je blizu tebe, moli njegovo veličastvo, ljubi njegovo dobrotljivost, priporočaj se njegovemu usmiljenju!

2. Prevdarjaj, kako Bog s svojo neskončnostjo in vsemogočnostjo vzdržuje, ohranja in vodi vse stvari, ki imajo svoje bitje le od Boga in v Bogu. Brez resnične in delavne pomoči božje ne moreš nič storiti, reči ali misliti. Ako bi Bog svojo ohranjajočo roko odtegnil od svojih stvari samo eden trenotek, bi vse stvari prenehale biti in bivati ter bi se v nič površile. Naše življenje je veliko bolj odvisno od Boga, kakor pa otrokovo življenje od hrane, katero prejema od matere. Karkoli govoriš, delaš in misliš, vse to delaš, zvršuješ ob enem z Bogom; ne moreš izgovoriti besedice, premkniti noge, roke, geniti očesa, ako Bog ne da. — Moj kristjan, ne vidiš-li, kako slabo in napačno ravnaš, kadar grešiš?! Ne reci tedaj več: „nihče me ne vidi!“ Spominjaj se neprestano, da te Bog vidi in sicer tisti Bog, ki te bo sodil in ki te more živega z dušo in telesom v pekel vreči! — Kako srečen je tisti človek, ki Boga resnično ljubi! Ako gre ali dela ali trpi, ima vedno pri sebi Boga, ki ga varuje. — O moj Bog, večni, neskončni, ti si meni tako milostljiv, jaz pa nehvaležen tebi: živim tja v en dan in sem skoraj popolnoma pozabil na tebe! O neskončna brezmejna Dobrota, daj, da bom samo nate mislil, samo tebi služil, samo tebe ljubil; o najvišja Dobrota, daj, da te bom mogel enkrat večno posesti in objeti v nebesih. Amen. —

Sad tega premišljevanja. Pojdi večkrat sam vase! Zberi se v svojem srcu in moli svojega Stvarnika! Ako delaš ali trpiš, počivaš ali se učiš, kadar greš spat ali jest: vedno se spominjaj Boga, povsod pričujočega!

Živi zanj in služi mu v sveti podložnosti! V svoji sobi, kjer stanuješ, obesi kako znamenje, ki te bo spominjalo na pričujočega Boga! Spoštljivo, sveto delaj, govori in misli pred svojim Bogom!

Deseto premišljevanje.

Ljubezen božja.

1. Premišluj, moja duša, da je ljubezen, s katero te Bog ljubi, delavna ljubezen, polna usmiljenja in bogata v dobrotah. Iz ljubezni ti je dal Bog bitje, iz ljubezni ti ohranja življenje; iz ljubezni je ustvaril nebo in zemljo in toliko stvari v tvojo korist; iz ljubezni ti je pripravil nebesa in svoje blaženstvo. Iz ljubezni je dal Bog, da si rojen v naročju svete Cerkve; precej po tvojem rojstvu te je sprejel v svoje naročje; opral te je s svojo Krvijo; sprejel te je za svojega otroka pri svetem krstu, vлил ti je v dušo vero, upanje in ljubezen; brez tvojega zasluženja te je obdaril s tisočnimi dragocenimi darovi in s tolikimi dobrotami. Glej, moj kristjan, kako zelo te ljubi tvoj Bog, zato, da bi tudi ti njega ljubil in mu po svoji moči povračal neskončno ljubezen njegovo! — Tako je, o moj Bog, ti si neskončno dobrotljiv do mene, jaz pa do tebe brez vsake ljubezni . . . Ljubil sem stvari, ljubil nasladnosti, ljubil sebe, samo tebe, svojega največjega dobrotnika, tebe nisem ljubil. Zaničujem sedaj svojo nehvaležnost in obžalujem vse grehe; zatrjujem, da hočem poslej samo za to živeti, da bom ljubil in poveličeval le tvojo neskončno dobrotljivost. O da bi mogel izbrisati vse one trenutke, ko nisem ljubil svojega tako ljubečega Boga!

2. Premišluj, da ti je večni Oče iz preobilne ljubezni izkazal tudi največjo dobroto, ki ji ni primere, dal ti je svojega edinorojenega božjega Sina, ko ga je poslal na svet, da je — za tvoje zveličanje — postal človek. In ta Sin božji je iz ljubezni do ljudi trpel in umrl; poplačal je tvoje dolgove, ki si jih naredil pri božji pravici, odkupil te je s svojo predrago Krvijo. S tem pa še ni bilo nasičeno ljubeče Srce Jezusovo: Zveličar se ti je hotel vsega dati v najsvetejšem Zakramentu, hotel je ostati večna žrtev pri daritvi svete maše, da bi mogel svojega nebeškega Očeta vsak čas pomiriti in ti pridobiti vse milosti. Zapustil ti je svete zakramente, toliko studencev rajskih milosti in nebeških vodnjakov, da ti v njih odpušča grehe in posvečuje, da ti na ta način podaja v roko najizdatniše pripomočke zoper vse zlo in zoper vse siročine tvoje duše. — Tudi s tem še ni bila zadovoljna ljubezen božja: hotela ti je dati še svetega Duha, da bi osebno v tebi stanoval, izlival na tebe svojo milost, posvečeval tvojo dušo, razsvitljeval tvojo pamet in tolažil tvoje srce. — Koliko sem ti dolžan, o ljubljeni Bog, koliko sem tebi dolžan! O moj največji dobrotnik, ono usmiljenje, ki je tebe nagibalo, da si me obsipaval z milostmi, naj tudi mene nagiba, da se bom izkazoval hvaležnega tebi in z ljubeznijo povračeval tvojo ljubezen. O moj Bog, da bi pač goreli v moji duši češčenja vredni plameni tvoje neskončne ljubezni!

3. Premišljuj: iz velike ljubezni do tebe je tvoj Bog dal Marijo presveto Devico tebi za mater, da se moreš božjemu veličastvu bližati z otroškim zaupanjem po tej ljubeznivi materi in po njej prejemati obilne milosti in dobrote. Iz ljubezni ti je dal Bog angelja variha in svetnike za priprošnjike. Ta neskončna Dobrotljivost ti je iz ljubezni zapustila molitev, kateri je Večni dal čudovito moč, da moreš tako neprenehoma občevati z Bogom, zatekati se k njemu, ž njim se pogajati, prejemati zdatno pomoč in premagovati grešno nagnjenje in ves pekel. O koliko pripomočkov zveličanja ti je Bog podelil, da bi toliko lažje dosegel nebesa, večno življenje! Koliko dokazov ljubezni! — O moj Bog, s čim naj ti pokažem hvaležnost za toliko dobrote, s čim naj ti povrnem? Kako bi mogel poplačati tvojo tako gorečo ljubezen?! — O Devica Marija, o vi serafini, o svetniki v nebesih, o ve duše, Boga ljubeče, nadomestite, kar manjka meni! Zahvaljujte mojega največjega dobrotnika namestu mene, poveljučujte ga in ljubite! Sprosite mi tako močno milost, da več ne bom v prihodnje nehvaležen nasproti ljubezni svojega Boga. Naklonite mi pomoč, da bom tudi jaz ljubil ljubeznivega Boga, ki je tolikanj ljubil mene, sprosite mi, da bom v tem življenju ljubil Boga neprestano, da bom slednjič umrl v ljubezni njegovi, da ga bom enkrat z vami v nebesih užival v sladki posesti!

Sad tega premišljevanja. Nehvaležnost zapira vrata nebeškim milostim, hvaležnost jih pa odpira. Ako želiš, da bi ti bili vedno odprti zakladi nebeški, bodi vedno hvaležen svojemu najvišjemu Dobrotniku! — Vsaki teden pol ure premišljuj božje dobrote in daruj Bogu v zahvalo vsa svoja dobra dela! Ne opusti dneva in ure, da ne bi zahvalil Gospoda. Vsaki dan, če ti je mogoče, bodi pri sv. maši in ta dragoceni čas se zahvaljuj presveti Trojici po Jezusu Kristusu, Gospodu našem!

P. JERONIM KNOBLEHAR:

Francišskani v Sv. Deželi.

VI. Žalost in veselje.

Leta 1356 so prišli v Evropo Turki, maloazijsko pleme iz Bitinije. Že l. 1361 so se polastili Odrina (Adrianopol) na Balkanu, na Kosovem polju so leta 1389 uničili srbsko cesarstvo in vdrli l. 1441 na Ogrsko.

Carigrad se je ves ta čas še mogel ubraniti Turkov, videti pa je bilo, da bo brez pomoči od drugod tudi on padel v turške roke. V hudi stiski se je tedanji vzhodnorimski cesar, čigar prestolnica je bil Bizanc ali Carigrad, Konštantin XI., čeprav razkolnik, obrnil na papeža

Evgenija IV. in ga prosil, naj posreduje pri drugih krščanskih vladarjih in spravi skupaj križarsko vojsko zoper Turke. Papež je tem rajši vstregel prošnji, ker je opravičeno upal, pridobiti s tem razkolno vzhodno cerkev za združitev z Rimom.

Nemudoma so odšli papeževi poslanci na vse strani navduševat krščanske narode na križarsko vojsko proti Turkom, častivcem krivega preroka Mohameda. Toda istega preroka so častili tudi Saraceni. Zato so bili tudi oni ogorčeni nad kristjani, ki se drznejo začeti križarsko vojsko proti mohamedanom — Turkom. Saracenski sultan v Egiptu, Djakmak (1438—1453), že prej sovražnik kristjanov, zve obenem, da namerjajo križarji polastiti se zopet Palestine, ki je bila takrat še v oblasti Saracenov. Razkačen zapove krščanske cerkve v svoji državi podreti. Zlasti pa divja zoper varihe svetišč v Sv. Deželi. Dve leti je trajalo preganjanje (1441—1443). Ubogi frančiškani so begali iz enega gorovja v drugo, po votlinah v skalovju in pod zemljo so stanovali ter se preživljali s koreninjem in surovimi rastlinami. Veliko jih je trpelo v ječah in pomrlo v njih. Svetišča so pa Saraceni na nepopisljiv način oskrunjali. Zgodovinarji primerjajo njihovo počenje z razuzdanostjo v Sodomi.

Tedaj pa so našli preganjani kristjani in frančiškani v Palestini pomoč, odkoder so se je najmanj nadejali. Abesinski kralj in duhovnik obenem, Janez, zve, kako se godi kristjanom pri Saraceni. Če tudi razkolnik, se potegne zanje pri sultanu in mu zagrozi, da bo prišel z vojsko nad njega, če ne preneha s preganjanjem. Ob enem mu zapreti, da bo dal reko Nil ob njenem izvirku v Abesiniji drugam odpeljati in bo s tem Egipt spremenil v puščavo; — brez Nila bi postala egiptovska dežela res v najkrajšem času puščava. — Tega se je pa egiptovski sultan ustrašil in prenehal s preganjanjem.

Za časa preganjanja so seveda največja svetišča v Palestini tudi mnogo trpela; popolnega porušenja pa jih je rešila okoliščina, da je saracenski kalif Omar v 7. stoletju molil v cerkvi Božjega Groba ter jo na ta način v mohamedanskih očeh nekam posvetil, takisto tudi v Betlehemu v cerkvi Jezusovega rojstva. Na Sijonu pa je po mnenju judov in mohamedanov kralj David pokopan, ki ga tudi mohamedani časte kot preroka.

Najbolj poškodovana je bila cerkev v Betlehemu. Dež je zacejal skozi raztrgano streho ter uničeval dragoceno strešno lesovje in krasne podobe v mozaiku. Tudi rojstna duplina Jezusova je bila vsled tega v nevarnosti. — Ker imajo mohamedani Jezusa tudi za svojega preroka, niso ovirali frančiskanov pri popravljanju. Toda že nekaj mesecev po začetem popravljanju l. 1452 ukaže sultan Djakmak „vsa nova dela v Betlehemu razdejeti“. ¹ K sreči je bilo mogoče frančiškanom vsaj dragoceni stavbeni les rešiti, ki ga jim je poslal benečanski vojvoda Filip. Neki francoski romar je koncem l. 1480 še videl ta les na dvorišču betlehemskega samostana.

Tudi popravila v cerkvi Božjega Groba in na Sijonu je sultan ukazal ustaviti, vse na novo narejeno podreti; isto se je zgodilo tudi po fran-

¹ Poroča arabski zgodovinar Moudjir-ed-dyn; prim. Sauvaire, Histoire de Jerusalem.

čiškanskih samostanih. Na Sijonu so imeli frančiškani svoje pokopavališče; ker se je sultanu to pokopavališče preblizu zdelo Davidovemu grobu, je ukazal mrtve frančiškane iz grobov vreči.

Vse to se je zgodilo koncem sultanovega življenja. „Tako je Allah (t. j. Bog) venčal njegova dela z djanji pobožnosti in razdejanjem brezbožnosti,“ sklepa arabski zgodovinar Mudžir Eddin (Moudjir-ed-dyn).

V teku časa se je seveda posrečilo frančiškanom svetišča z mnogimi žrtvami popraviti, to pa še le, ko je egiptovski saracenski prestol zasedel pravičen mož Kat Bei (1468—1496). Neki krščanski zgodovinar ga imenuje drugega Cira. Kakor je prvi Cir, perzijski kralj v 6. stoletju pred Kr. judom dovolil zopet sezidati tempelj, tako je Kat Bei kristjanom dovolil popraviti krščanska svetišča.² Ta sultan je bil prijatelj kristjanov: na sluhu je bil pri njih, da bi se dal celo pokristjaniti; zato se je tudi veliko molilo zanj. Vzrok te velike sultanove prijaznosti je bil njegov prvi svetovavec, veliki vezir Uzbek Tatahovič (Ibn Tatach).³ Le-ta je pri Kat Bejevem predniku padel v nemilost in bil iz Kahire v Egiptu, sultanove prestolnice, pregnan v Jeruzalem. Tu se nihče izmed mohamedanov ni upal z njim občeovati. Pri frančiškanih na Sijonu je stanoval in dobival hrano, pa tudi denarno podporo.

Ko je Kat Bei postal sultan, je Uzbek prišel nazaj na sultanov dvor. Svojih dobrotnikov, frančiškanov, ni pozabil. Tedanjemu sijonskemu gvardijanu je rekel: „Ko sem bil v veliki stiski in nadlogi, ste bili dobri in usmiljeni z menoj; sedaj vam hočem to povrniti in biti vaš varih in zagovornik. Prosite sultana, da smete biti moji sužnji; potem boste povsem varni!“ Sultan je seveda njihovo prošnjo uslišal, ker je vedel in poznal pomen tega saracenskega običaja. Uzbek je ostal mož-beseda in je zvesto skrbel za „svoje sužnje“, ter ni pustil nobene krivice, njim storjene, nekaznovane. — Bila je pa tudi že skrajna sila, da se je stanje manjših bratov zboljšalo: bilo je že neznosno, kar so morali vse prenašati na Sijonu. Dostikrat si niso upali stopiti na prag svojega samostana. Dan na dan je prihajala cela tolpa mohamedanskih domačinov na Sijon v samostan in zahtevala hrane. Predrznosti so šli v kuhinjo in snedli, kar se je za brate pripravljalo. Po sobah so kradli ali s silo jemali, kar jim je bilo všeč. Vino v kleti so iz sodov spuščali in delali škodo, kjer se jim je zljubilo. Zraven tega so nadlegovali romarje in kamenjali frančiškañe, če so jih srečali na poti.

Ko je pa Uzbek postal veliki vezir, so se frančiškani vselej pri njem pritožili, kadar so Saraceni v Jeruzalemu postali prenadležni. Le-ta je pooblastil svojega prijatelja Fahr Eddina (Fachr Eddin), plemenitega Saracena v Jeruzalemu, naj čuje nad njegovimi „sužnji“. Kadarkoli so se nižji oblastniki predrznili storiti kako krivico frančiškanom, jih je dal Uzbek brezobzirno in neusmiljeno kaznovati. Ako so bili po golih podplatih tepeni, je bila še majhna kazen: večje hudobneže je ukazal na dvojce presekati. — Poglavar mesta Jeruzalema je dal o neki priliki sijonskega gvardijana, patra

² Felix Fabri, *Evagatorium in Terra Sta.* I. 478.

³ Lemmens, *Die Franziskaner auf dem Sion*, 124.

Jakoba, v ječo vreči in zahteval od njega 100 cekinov. Uzbek to zve, ukaže poglavarja v verigah vklenjenega v Kahiro prepeljati, javno na trgu bičati in pet let zapreti v ječo. Celo prvi sultanov tajnik je bil javno tepen, ker se je bil predrznil od sijonskega gvardijana, P. Jerneja, denar izsiliti. Zraven tega je ukazal Uzbek, naj mu manjši bratje povedo svoje najhujše zoper-nike: tudi ti so prišli na povelje in ukaz velikega vezirja v ječo.

VII. Varstvo svetišč in težave pri tem.

Od 15. stoletja dalje imajo frančiškani do današnjih dni vedne težave z razkolniki v Sv. Deželi: zahrbtnih in očitnih napadov ni mogoče vseh naštetih: oceniti se pa dajo po škodi, ki so jo manjši bratje trpeli na sve-tiščih, in zgubi mnogih pravic do njih ali v njih.

Odkar je Carigrad v rokah Osmanov ali Turkov (l. 1453) in Palestina turška pokrajina (l. 1517), so tamošnji razkolniki grškega obreda najnevarniši nasprotniki frančiškanov. Istega obreda so bili tudi razkolni Georgijci, čijih domovina je bila Kavkaz, pokrajina med Črnim in Kaspiškim morjem.

Rekli smo že, da so bili Georgijci pred frančiškani varuhi Božjega Groba; umevno je, da jih je grizla in pekla zguba te pravice. Ker se ni dala nazaj dobiti, so skušali Georgijci polastiti se Kalvarije, kjer je bil Jezus križan in je ž njegovim grobom vred pod isto streho cerkve Božjega Groba. Varihi Kalvarije pa so bili tisti čas armenski menihi, ki so bili, čeprav raz-kolniki, vendar prijatelji frančiškanov in vsled svoje pobožnosti tudi pri ka-toličanih v čislih. Le-ti Armenci so drage volje dovolili, da so smeli fran-čiškani opravljati božjo službo na treh oltarjih desne strani Kalvarije, kakor še dandanes.

Leta 1475 se je pa Georgijcem z veliko podkupnino posrečilo Armence spodriniti s Kalvarije. Kmalu so začeli Georgijci težave in ovire delati tudi frančiškanom; radi bi se bili polastili cele Kalvarije.

L. 1493 je bila prva sodnijska obravnava o tem. Frančiškani so pred kadijem, turškim sodnikom, dokazali s pisanimi pogodbami svoje pravice do desnega dela Kalvarije, Georgijci so se pa sklicevali na sultana, češ da jim je celo Kalvarijo podaril: fermana t. j. sultanovega pisanja o tem pa niso mogli pokazati ter so pravdo zgubili. Čez štiri mesece se je isto po-novilo pred istim sodnikom; pisane dokaze so Georgijci hoteli nadomestiti z orijentalским vpitjem in razgrajanjem, dokler jim ni kadi zagrozil s hudo denarno kaznijo, če se bodo še nadalje predrznili nadlegovati frančiškane. Tudi to ni pomagalo. Kmalu so prišli z novim nasilstvom: zaprli so vhod na Kalvarijo, češ, če se nam posreči le nekaj dni preprečiti božjo službo frančiškanom na Kalvariji, bo to po orijentalских pravnih navadah dokaz, da sploh nimajo pravice. Frančiškani so pa takoj javno pred oblastnijo ugo-varjali in se pritožili pri novem sultanu Kansu Guriju. S pomočjo francoskega poslanca na sultanovem dvoru v Kahiri so frančiškani zopet zmagali.

Sultan Kansu Guri je zasedel prestol l. 1501 v jako nemirnih časih. S severa so čedalje bolj pritiskali Osmani ali Turki na Egipet, na vshodu

so Portugalci motili egiptovsko trgovino z Indijo, na jugu je pa etijopski ali abesinski kralj vznemirjal sultanove dežele. Na zapadu je propadla po 700 letni oblasti mohamedanska mavriška država Granada v Španiji. Drugi mavriški sultani v Maroku, Tunisu, Tripolisu so sklenili zvezo v medsebojno pomoč in so skušali pridobiti za to tudi egiptovskega sultana. Prigovarjali so mu, naj izžene krščanske trgovce iz svoje države in prepove kristjanom prihajati v svetišča Sv. Dežele. Prizadevanju Ferdinanda, kralja Kastilije, se l. 1501 posreči preprečiti to nesrečo, toda ne za dolgo.

Egiptovskega sultana je že dolgo dražilo, da so Portugalci motili in ovirali egiptovsko trgovino. Sultan Kansu (Quansu) pošlje l. 1503 po sijonskem gvardijanu P. Mavru, Špancu po rodu, pritožbo na tedanjega papeža Julija II. in španskega kralja Filipa z grožnjo, da bo dal Božji Grob, cerkev na Sijonu in druga krščanska svetišča v svojih deželah razdreti ali zapreti, če ne bodo Portugalci mirovali. Papež Julij II. pošlje P. Mavra s pismom k portugalskemu kralju Emanuelu; le-ta odgovori papežu, naj se preveč ne vznemirja vsled sultanovih groženj; Portugalci bodo v odgovor na grožnje napadli Meko in Medino, dvoje mohamedanom svetih mest ob Rdečem morju, če sultan ne odneha. Pri teh medsebojnih grožnjah je ostalo do l. 1510. Tega leta so pa vitezi z otoka Rodos napadli sultanovo brodovje ob maloazijskem obrežju in je deloma zaplenili, deloma potopili. Kako je bil sultan razkačen, si moremo misliti. V povračilo ukaže sultan zapleniti vse krščanske ladje po pristaniščih Egipta in Sirije, okoli tisoč krščanskih trgovcev vklenjenih v Kairo prepeljati, njihovo premoženje — v vrednosti 500 tisoč cekinov — pa pobrati.

Seveda frančiškani niso ostali neprizadeti. Vsled krivične ovadbe frančiškanom že od nekdanj gorkih Georgijcev, češ da imajo orožja skritega za 1000 mož ter zlata in srebra na kupe, ukaže sultan brate poloviti, nekaj v Kairo odpeljati, druge pa tako dolgo bičati, da bodo povedali, kje imajo orožje in denar. Seveda orožja niso imeli, pač pa nekaj denarja, ki ga je sultan zaplenil. Samostane in cerkev Božjega Groba je dal zapreti. Tako je ostalo do l. 1512; torej dve leti so bili frančiškani v ječi in njihova svetišča zapuščena.

Po prizadevanju benečanske ljudovlade je sultan sicer izpustil jetnike in svetišča zopet odprl. Toda kaj, ko so se pa med tem Georgijci polastili cele Kalvarije, razbili katoliške altarje, odstranili svetiljke, ki so bile last frančiškanov, njim samim pa so branili vhod na Kalvarijo.

Tednji kustos Sv. Dežele, P. Surijan, je imel celo leto 1513 obilo dela in letanja okoli oblastnij, da je vsaj nekaj prejšnjih pravic katoliške cerkve nazaj dobil. S pomočjo francoskega poslanca na sultanovem dvoru in s pomočjo obilnih daril v zlatu raznim oblastnikom se mu je posrečilo, da je bila desna stran Kalvarije prisojena frančiškanom, le da so na mestu Georgijcev danes razkolni Grki v posesti levega dela Kalvarije.

P. ALFONZ FURLAN:

Pobožnosti in nekateri odpustki v mesecu juliju in avgustu.

Papež Pij IX. je dne 10. avgusta 1849. zapovedal, da naj po vsem svetu prvo nedeljo v juliju obhajajo praznik predrage Krvi Jezusove z namenom, da bodo verni krščijani po češčenju te predrage Krvi v veri oživeli, v upanju se utrdili in v ljubezni goreči se varovali greha, pobožno živeli in po smrti dosegli večno plačilo. Ko je bil vpeljan ta praznik, so nekateri verni vsak dan v juliju častili presveto Kri Kristusovo in opravljali razne pobožnosti in molitve. Papež Pij IX. je dne 4. junija 1850. podelil odpustek 300 dni za vsak dan v juliju in popolni odpustek v mesecu tistemu, ki sam za se opravlja to pobožnost; onim pa, ki se te pobožnosti udeležujejo v cerkvi, odpustek 7 let in sedemkrat po 40 dni za vsak dan in popolni odpustek, ako so se vsaj 10 dni udeleževali te pobožnosti.

Žene zelo častijo ta mesec sveto Ano, mater preblazene device Marije. Nekateri opravljajo pobožnost devet torkov pred praznikom svete Ane. Papež Pij X. je dne 22. avgusta 1912 podelil vsem vernim za vsak torek odpustka 7 let in sedemkrat po 40 dni, ako opravljajo kake pobožnosti v čast sv. Ani in popolni odpustek, ako se še spovedo, pristopijo k sv. obhajilu in molijo po papeževem namenu.

Kdor opravlja devetdnevnicu pred praznikom svete Ane, prejme vsak dan devetdnevnicu odpustka 7 let in sedemkrat po 40 dni, in popolni odpustek v devetdnevnici, ako opravi še sveto spoved, sv. obhajilo in moli za odpustek po papeževem namenu. (Pij X. 22. avg. 1912).

Obe pobožnosti z odpustki smeš dvakrat na leto opravljati.

V mesecu juliju je vesoljna odveza: 2. julija, obiskovanje blažene device Marije.

Popolni odpustek v frančiškanskih, kapucinskih in minoriških cerkvah za vse verne je:

7. julija: sv. Lovrenc Brundizijski, spoznavavec 1. kapucinskega reda;
9. julija: sv. gorkumski mučenci 1. reda; 11. julija: sv. Veronika Džuljani, devica 2. reda; 14. julija: sv. Bonaventura, škof, cerkveni učenik 1. reda;
15. julija: bl. Angelina, vdova 3. reda; 24. julija: sv. Frančišek Solan, sp. 1. reda; 27. julija: bl. Magdalena, devica 2. reda.

Udje 3. reda imajo popolni odpustek še: enkrat v mesecu, kadar molijo frančiškanski rožni venec in kadar opravijo postajo presv. Rešnjega Telesa.

V mesecu avgustu se spominjaj smrti Marijine in njenega kronanja v nebesih za kraljico nebes in zemlje. (15. avg.)

6. avgusta je začetek devetdnevnice, v čast Marijinega vnebovzetja.*

22. avgusta obhajajo trije redovi sv. Frančiška praznik Marijinega sedmeregga veselja ali frančiškanskega rožnega venca.

16. avgusta je začetek devetdnevnice v čast sv. Ludoviku IX., francoskemu kralju in zaščitniku (patronu) tretjega reda.

18. avgusta je začetek petnedeljske pobožnosti v čast 5 ran sv. Frančiška s popolnim odpustkom.

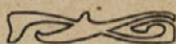
30. avgusta je začetek devetdnevnice v čast Marijinega rojstva.*

V mesecu avgustu je vesoljna odveza:

12. avg.: sv. Klara Asiška, devica 2. reda; 15. avg.: Marijino vnebovzetje; 22. avg.: Marijino sedmero veselje; 25. avg.: sveti Ludovik IX., francoski kralj in zaščitnik 3. reda.

V mesecu avgustu je popolni odpustek za tretji red:

2. avgusta: porcijunkula; 4. avgusta: sv. Dominik, spoznavavec; 7. avgusta v kapucinskih cerkvah: bl. Agatangelj, muč. 1. reda; 12. avgusta: sv. Klara Asiška, dev. 2. reda; 15. avgusta: Marijino vnebovzetje; 16. avgusta: sv. Joahim, oče bl. Device Marije; 17. avgusta: sveti Rok, spoznavavec 3. reda; 18. avgusta v kapucinskih cerkvah: sv. Veronika Montefalska, devica 2. reda; 19. avgusta: sv. Ludovik, škof 1. reda; 22. avgusta: praznik Marijinega sedmeregga veselja; 25. avgusta: sv. Ludovik IX., francoski kralj, spoznavavec in zaščitnik 3. reda, katerega naj tretjeredniki zelo častijo, posnemajo in se mu priporočajo v svojih zadevah!

Dopisi.

Ljubljana. V naši skupščini smo obhajali nad vse koristne duhovne vaje. Začele so se bile 17. maja in so trajale do 21. majnika. Preč. p. Salvator, voditelj III. reda, so nam zelo lepo opisali, kako imenitno in važno da je delo za naše zveličanje, zlasti pa, da ne smemo zlorabljeni in zgubljati časa milosti, zakaj oster in natančen bo odgovor za vsak trenutek našega življenja. Nadalje so sledili govori o grehih, smrtnih in odpustljivih; posebno so povdarjali, da se je treba skrbno varovati tudi odpustljivih ali „malih“ grehov, ker so večkrat zveličanju še bolj nevarni nego „veliki“, to pa zato, ker se takoimenovanih „malih“ grehov manj bojimo ter postajamo lehkomišljeni, pri tem pa odpustljivi grehi vodijo v smrtne — in tako nam odpustljivi grehi še več škodujejo, ako se jih po močeh ne varujemo ... Zatem je prišlo na vrsto resnobno premišljevanje o

* Za vsak dan devetdnevnice prejmeš 300 dni odpustka in za vso devetdnevno po še popolni odpustek. Pij IX. 5. jan. 1849.

smrti ter o sodbi. Pretresljive resnice: cela večnost se bo takrat odločila! Ob smrti preneha čas milosti in zasluženja, čas priprave. V dušo so nam segale besede o posebni in vesoljni sodbi: v spominu nam je ostalo vprašanje: kakšna bo tvoja smrt in kakšna sodba zate: srečna ali nesrečna?! — Nadalje je bil govor o mlačnosti ter nauk o ponižnosti. Koliko prahu zapazi duša na sebi, ako vanjo posije luč božjega razsvetljenja. O, zares, pravo duhovno življenje ni malenkost; koliko manjka, ako človek pogleda na znotraj ter prav presodi samega sebe! Oba govora sta bila polna primernih nauk — za življenje. Da bi nas pač vse resnice, ki so v dneh milosti ogrevale in pretresale srce in dušo, spremljale zanaprej povsod pri naših opravilih in dolžnostih! S pomočjo božjo obljubimo preč. p. voditelju, da se hočemo raynati po naukih, ki so nam jih tako lepo razložili v teh duhovnih vajah. Ljubi Bog podeli plačilo! Hvaležne tretjerednice.

Sv. Bolfenk na Kogu (Štajersko). Velika je bila žalost za nas ude tretjega reda, ko so nas zapustili preč. g. župnik Janez Zadravec ter se preselili na manj težavno župnijo k Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Leta 1900 so bili vpeljali tretji red sv. Frančiška in dne 23. maja 1915 so nam oskrbeli kanonično ustanovitev tega reda. „Kaj bo zdaj s tretjim redom?“ smo se žalostni popraševali. — Hvala večnemu Bogu, dobili smo dobrega naslednika preč. g. Frančiška Planinca. Sè vso vnemo so se zavzeli za tretji red. — Letos na binkoštno nedeljo so povabili našega vizitatorja iz Maribora. Imeli so pri rani in pozni službi božji in popoldne pri mesečnem shodu nauk o tretjem redu. Ob tej priliki so bile tudi volitve predstojništva; prvo je bilo pred tremi leti ob priliki kanonične ustanovitve od patra vizitatorja imenovano za dobo treh let. Izvoljeni so bili: predstojnik: Dajčbauer Lovrenc, posestnik v Gomili štev. 6.; namestnik: Mesarič Aleš, posestnik v Goričici štev. 113.; svetovavci: 1. za Kog, Gomilo in Jastrebec: Orešnik Franc, viničar v Jastrebcih štev. 15.; 2. za Vitan, Lačoves in Vodrance: Munda Jožef, kmet v Vodrancih štev. 24. — Predstojnica: Pintarič Neža, posestniška hči na Kogu štev. 58.; namestnica: Munda Ana, kmetica v Vodrancih štev. 24.; svetovavke: 1. za Kog in Gomilo: Heric Alojzija, nagorka v Gomili štev. 7.; 2. za Jastrebec: Kerenčič Urša, km. prevžitkarica v Jastrebcih štev. 29.; 3. za Vitan in Lačoves: Cejnko Gera, samska posestnica v Lačovesi štev. 26; 4. za Vodrance: Šenveter Julijana, posestnica v Vodrancih štev. 2.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Dva vrla člana naše skupščine sta odšla po večno plačilo: Holubar in Perko. † Mihael Holubar, podpredsednik svetotrojiške tretjeredniške skupščine je dne 29. aprila po težki bolezni mirno zaspal v Gospodu. Pokojnik je bil značajan mož, prijatelj goreče in zbrane molitve. Krepko je sodeloval v tretjeredniškem odboru in pri mladeniški družbi. Trideset let je bil član III. reda ter vestno izvrševal dolžnosti svoje vsem v spodbudo. Ko se ga je lotila smrtonosna bolezen, je vdano trpel, tolažil se z molitvijo rožnega venca in s pogledi na križanega Zveličarja. Gospod vse tolažbe se je ozrl na zmučenega trpina, prihitel mu na pomoč z milostjo svojo ter mu olajšal smrtni boj, ki je bil v par trenutkih končan. Trojiška tretjeredna skupščina bo vedno pomnila g. Holubarja, ki je bil tretjerednik v javnem in zasebnem življenju, bodisi v veselih bodisi žalostnih trenutkih. Zato pa upamo, da uživa v družbi sv. Frančiška plačilo, katero je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo. — † Levoslav Perko, znani kipar pri Sv. Trojici v Slov. goricah je po dolgi in hudi bolezni vdano zaprl trudne oči za ta svet, da se mu je odkrila večnost. Po Slovenskih goricah in po Murskem polju ni vasi, ki se ne bi ponašala z eno ali drugo umetnino, katera nas spominja na vrlega mojstra Levoslava Perkota. Lepi kipi

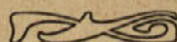
jasno izražajo njegovo mišljenje in delovanje. Čast božja mu je bila vedno pred očmi. Zato je sodeloval v raznih družbah in društvih: z veseljem se je trudil in pomagal, ko je videl, kolikega pomena so dobre družbe in društva, da se zlasti mladina obvaruje zmot in navduši za čast in slavo večnega Boga. Kot vnet tretjerednik in častni član mladeniške družbe je deloval z besedo in dejanjem, da bi se ohranila med nami živa verska zavest v javnem in zasebnem življenju. Za ta vzvišeni vzor je pokojni g. Perko veliko žrtvoval, dokler ga razne bolezni niso navezale na dom in tiho delavnico. S potrjim srcem smo opazovali, da naš ljubljeneec od dne do dne vedno bolj hira. Ko ni bilo več pomoči, je mirno in vdano čakal trenutka ločitve. Prišel je Gospod in odpeljal svojega zvestega služabnika v večno slavo in veselje, za katero je delal in se žrtvoval celo življenje.

Tržič (Gorenjsko). Dne 9. junija t. l. je imela ob priliki mesečnega shoda naša skupščina kaj lepo slavlje. Posvetila se je namreč presvetemu Srcu Jezusovemu in vnovič sklenila sveto zvezo, z željo le Jezusa ljubiti in Njemu služiti. Naj bi nam bil milostljiv sodnik, nas blagoslovil in ščitil v življenju in smrti. Zlasti smo pa prosili presveto Srce še posebej za obilo vspeha za šolo novincev, katero na novo otvorimo, po sklepu odbora, v najkrajšem času. Pri zadnji odborovi seji se je od neke strani poročalo tudi o lepi misli, ki so jo sprožile lansko zimo goreče ljubljanske tretjerednice, da bi se namreč priredil po končani vojski shod vseh skupščin na Slovenskem in sicer pri Mariji Pomočnici na Brezjah, da se ondi tretji red zahvali Mariji za varstvo in vse milosti, ki nam jih je naklonila tekom vojske. Odbor je enoglasno in z velikim veseljem sprejel to poročilo in izrekel željo, naj bi se shod kolikor mogoče skrbno pripravil, da se ž njim zanese pojem, pomen in duh tretjega reda vsepovsodi in se razširi velika tretjeredniška misel med najširše kroge. Ker je, kakor slutimo prvotno živahno gibanje glede te prireditve v Ljubljani zadnji čas nekako prenehalo, spravimo prelepo misel s tem zopet v javnost in ob enem vabimo vse, katerim bi bila stvar povšeči, naj se oglase v „Cvetju“ in razlože svoje navedbe. Saj smo uverjeni, da se p. urednik rad pridruži tej agitaciji in bode gotovo tako prijazen, da sprejme vse dopise v cenjenem listu. (Lep načrt; le oglasite se še drugi, bratje in sestre! — Ured.). Brat Anton.

Trebnje (Dolenjsko). Naša tretjeredna skupščina je imela dne 8., 9. in 10. maja t. l. ponovljenje duhovnih vaj, takoimenovano letno zbranstvo duha. Pobožnost so z vso vnemo vodili preč. g. vizitator pater Pavel Potočnik iz Novega mesta. Vspodbujali so nas k novi gorečnosti in zvestemu spolnjevanju tretjerednega vodila. Ob sklepu smo imeli skupno sv. obhajilo in sprejem novih udov. Pri tej priliki izrekamo srčno zahvalo preč. p. vizitatorju za vspodbudne govore in ves trud. Naša hvaležnost pa se naj kaže v tem, da si bomo prizadevali hiteti od stopinje do stopinje vedno višje po poti popolnosti, kakor nam zapoveduje vodilo. — V nedeljo po 16. aprilu 1918 smo imeli vsi udje, zbrani pred odprtim tabernakelnom, slovesno ponovljenje redovne obljube. Pri nagovoru so nas preč. g. domači voditelj vspodbujali in razlagali, kako moremo redovno obljubo spolnjevati po zgledu sv. Frančiška. — Udov sv. vojske ali abstinence imamo 130. Bog daj, da bi se omejilo strašno pitje sedanjega časa! — V preteklem letu 1917 smo imeli lepo slavnost blagoslovljenja novih kipov sv. Frančiška in sv. Antona. Ob tej priliki so nam naš voditelj, preč. g. dekan, v podučnem govoru razložili, kako sta bila ta dva svetnika vedno združena z Bogom, kar nam predstavljata kipa. Poudarjali so, kako različna, obenem pa kako enaka sta si: oba imata Jezusa na svojih rokah; eden ga drži kot ljubko Dete v svojem naročju, drugi ga pa drži razpetega

na lesu sv. križa. S tem so nam dali velevažen nauk, da naj bomo združeni z Bogom vedno; ne samo takrat, ko nas vabi s sladkimi tolažili k sebi, temuč tudi takrat, ko nas kliče po potu križa in trpljenja za seboj. Po končani slavnosti smo zapeli pesmice v čast sv. Frančišku in sv. Antonu. — Shode imamo redno vsaki mesec, enako se je predstojništva. Omislili smo si tudi tretjeredniški križ, da bomo z njim javno nastopali pri slovesnih procesijah in zadnjem spremstvu pokojnih bratov in sester. Vsako nedeljo se moli pri uri molitve pred Najsvetejšim serafinski rožni venec. — Tudi za siromake se je zavzela naša skupščina. Pri tem se ne smemo utruditi, temuč še nadalje skrbeti, zakaj stiska je vedno večja, množe se mile prošnje ubogih. Toraj odprimo svoje roke po zgledu našega sv. očeta Frančiška in sv. Elizabete! Pomagajmo siromašnim in bednim! Potem smemo upati, da božji Zveličar pri sodbi tudi nam poreče: „Pridite in posedite kraljestvo mojega Očeta, zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti . . .“ — Na praznik sv. Petra se je naša skupščina slovesno posvetila presvetemu Srcu Jezusovemu. — Tudi smrt ni prizanesla naši skupščini: od lanskega leta se jih je preselilo v večnost 12 članov. Priporočamo vse v pobožno molitev! — Dragi bratje in sestre v sv. očetu Frančišku, nabirajmo si zaklade za večnost, ker ne vemo ne ure ne dneva, kedaj nas pokliče Gospod! —

Ana Slak, t. č. prednica.

Razgled po serafinskem svetu.

† **Kardinal Dominik Serafini**, prefekt kongregacije za razširjanje vere je 6. marcija t. l. v Rimu umrl. Bil je iz benediktinskega reda, kjer je bil od l. 1896—1900 generalni opat kasinske kongregacije. L. 1900 ga je papež Leon XIII. imenoval za nadškofa v Spoletu v Umbriji. Pod papežem Pijem X. je bil nekaj časa tudi apostoljski delegat v Mehiki. V zadnjem konzistoriju, ki ga je imel rajni papež Pij X. je bil izvoljen za kardinala, papež Benedikt XV. ga je pa meseca marcija l. 1916 imenoval za prefekta kongregacije za razširjanje vere. Žal da mu je v tej tako važni službi bilo odločeno tako kratko delovanje.

Odlikovane slovenske redovnice. Nj. Veličanstvo cesar Karel je podelil vojni križec III. r. za civilne zasluge: č. s. prednici usmiljenih sester v Lichtenturnovem zavodu Erziliji Hafner. Vojni križec II. r. pa je podelil cesar sledečim čč. sestram: č. s. Serafiki Breznik, č. s. Hermi Resman, obe ste šolski sestri v Marijanišču; čč. sestram Ani Herle, Ivani Kolar in Klavdiji Ogulin, usmiljenkam v Ljubljani; čč. sestrama Modesti Pirc in Marijeti Ščetina, usmiljenkama na Homcu pri Kamniku.

Nemški frančiškani v svetovni vojni. Po zadnjem izkazu se je od začetka vojske do 1. avgusta 1917 udeležilo vojske skupno 1417 nemških frančiškanov. Od teh je 1075 bratov lajikov služilo z orožjem v roki. Častne smrti za domovino jih je umrlo 138, 200 je bilo ranjenih, 12 se jih pogreša, 140 se jih nahaja v ujetništvu. Skupno so prejeli 408 odlikovanj, 198 železnih križev in mej temi tri prvega razreda.

Uspešno papeževo posredovanje. Kakor se poroča iz Rima, je naša vlada ugodila prošnji in posredovanju papeževemu glede jetičnih italijanskih ujetnikov. Vsi na jetiki boleajoči italijanski ujetniki se pošljejo domov brez vsake obveznosti kake izmenjave. Prvi transporti so odšli že meseca februarja.

Napredek katoliške cerkve. Kakor je razvidno iz najnovejšega papeževga letnega poročila, je katoliška cerkev pod vlado sedanjega papeža Benedikta XV. narasla že za 4 nadškofije, 12 škofij, 8 apostolskih vikarijatov in 3 apostolske prefektуре.

Ločitev cerkve od države je razglasila v najnovejšem času tudi republika Urugvaj (Urugvaj). Z drugimi besedami se to pravi: Katoliška vera v tej republiki ni več državna vera ter nima od strani države pričakovati nobene podpore več. Republika Urugvaj je v tem oziru šla za Brazilijo.

»Katoliška« Francija. Na Francoskem je izišla nova odredba, ki določa, da morajo v bodoče vojaški duhovniki živeti ločeno od moštva. Delajo torej čisto po načrtu nato, da bi ločili vojaka od duhovnika in tako kolikor mogoče preprečili ž njim vsak ožji stik. Tako zlorablajo tisti, ki vladajo na Francoskem, svojo oblast v to, da zatirajo verstvo in ovirajo delo sv. katoliške Cerkve!

Pomagajo si, kakor morejo in znajo. Mnogo cerkva na Francoskem je praznih, ker so skoro vsi mladi duhovniki v vojski. Narod si sam zvoni ter se zbira v cerkvi, kjer opravlja križev pot in druge molitve. Ob nedeljah se glasno bere evangelij z razlago.

Stolica za misijonsko vedo. Posebna stolica za misijonsko vedo je bila ustanovljena letos na bogoslovni fakulteti monakovske univerze na Bavarskem.

Posledice vojske v katoliških misijonih. Katoliški misijoni so zgubili v vojski 500 duhovnikov, 2000—3000 klerikov in bratov, ter okoli 1500 misijonskih sester. Lehko si torej predstavljamo veliko zgubo, ki je doletela misijone v verskem oziru. Prosimo torej nebeškega Očeta, da pošlje delavcev v svoj vinograd!

Pomožna akcija za bedne Poljake. Kakor poroča vodilni odsek pomožne akcije za Poljake, po vojski prizadete, s sedežem v Vevêju (Vevey) v Švici, se je po oklicu papeževemu nabralo od 9. januarija 1915 pa do 31. marcija 1917 enajst milijonov frankov. Od tega se je 4 milijone nabralo v cerkvah, 7 milijonov so pa prispevale poljske naselbine v Ameriki.

Pomembno spreobrnjenje. V Varšavi je ugledni protestant dr. St. Paške (Paschke), rektor na politehniki, prestopil na smrtni postelji v katoliško cerkev. Ko so ga vprašali po vzroku, je odvrnil, da je hotel s tem dati svojim dijakom zgled, kako treba umreti.

Spreobrnjenje na smrtni postelji. Iz Milana se poroča, da je dal smrtnobolni vseučiliški profesor Robert Ardigo poklicati duhovnika in se tako spravil s sv. cerkvijo. Ardigo je bil svoje čase kanonik v Mantovi in je kot tak l. 1869 odpadel od vere, kar je zbudilo splošno pozornost. Od tedaj je postal ljubljeneč pristašev protiverske gonje v Italiji. Profesor Ardigo je bil 90 let star; že 6. februarja 1918 je z britvijo poskušal samoumor. Prostožidarji so ga že slavili kot svojega junaka, toda višja roka je, najbrž ne čisto po načrtu prostožidarjev, posegla vmes. Pokazalo se je tudi tu, da je najlažja smrt v sv. katoliški veri.

Smrt katoliškega učenjaka. Na Holandskem je umrl v 84. letu starosti znameniti učenjak jezuit preč. P. Avguštin Lêmkûl (Lehmkuhl), priznani strokovnjak v težkih vprašanjih katoliškega pravoslovja ali moralke. Rojen

je bil na Vestfalskem l. 1834 ter je vstopil, star devetnajst let, v Družbo Jezusovo. Ko je dokončal študije, so mu predstopniki izročili profesorsko službo. Sprva je bil učitelj v raznih bogoslovih vedah. Ob leta 1870 do l. 1880 je pa predaval edino le katoliško pravoslovje, o božjih in cerkvenih zapovedih, o čednostih in pregrehah, o dolžnostih stanov itd.; „pravoslovje“ ali „moralka“ obsega namreč potreben poduk za spovednike, dušne vodnike. Od l. 1880 do poslednjih dni se je pečal zgolj s pisateljevanjem. Po vsem katoliškem svetu so zaslovela njegova učena dela, latinsko pisane knjige za spovednike „Theologia moralis“ in „Causae conscientiae.“ Sestavil je tudi mnogo nabožnih spisov ter pridno sodeloval pri različnih bogoslovih časopisih. „Labori utique non peperci“ (= truda se seveda nisem branil) pravi sam v predgovoru k prvi izdaji svojega glavnega dela „Theologia moralis.“ In zares je bil skromni učenjak vsem zgled, kako treba dobro obračati čas. Za obilne zasluge, za neprestan trud naj mu vsevedni Bog podeli bogato plačilo! —

Za vojaškega škofa angleške armade so imenovali sv. Oče najstarejšega angleškega vojnega kurata Viljema Kitinja (Keatinge). Kakor znano, je v angleški armadi zaposleno zelo veliko svetnih in redovnih duhovnikov kot vojnih kuratov. Ne samo Angleška sama daje mnogo katoliških vojakov, ampak tudi njene kolonije Avstralija, Nova Zelandija in predvsem Kanada. V tej je 40 odstotkov katoličanov, anglikanska veroizpoved je splošno zelo skromno zastopana. Doslej je je bil kardinal Börn (Bourne), kot nadškof Vestminsterski obenem tudi vojni prošt angleške armade. Imenovanje posebnega vojaškega škofa je najbrže njegovo delo.

Tudi ameriška armada je dobila svojega vojaškega škofa v osebi Patricija Hêza (Hayes). Bil je več let tajnik njujorškega nadškofa kardinala Fêrleja (Farley) in od l. 1914 njegov pomožni škof. Kakor se poroča, so katoličani v ameriški armadi zelo številno zastopani. Novo preiskavanje je dognalo, da jih je 40 odstotkov. V mornarici je razmerje še mnogo večje. Tudi naval katoličanov za častniška mesta je izredno velik. Vsled tega je seveda v armadi nastavljenih veliko število vojnih kuratov; na tisoče redovnih sester se je ponudilo za strežnice v vojaških bolnišnicah.

Malikovalska pagoda v Lijonu. Na Francoskem je vsled vojne nastal takorekoč novi Babilon. Na njihovih tleh se zbirajo sedaj vojaki iz Anglije, Italije, Amerike, domačini iz Tunisa, Alžirja, Maroka, Senegala, Indije i. t. d., možje najrazličnejših narodov in najrazličnejših verstev. Zdaj so postavili v Lijonu pravcato pagodo, čeprav le iz lesa, za orijentalke malikovavce. Posvetil jo je anamitski bonc Ngijen-von-vik (Nguyen-Van-Vuc). Ob svitu mnogih svetilnic je sežigal dišeča zelišča in pel dolgo pesem za Anamite, padle na bojišču. Anamitski delavci in vojaki so se v velikem številu udeležili te čudne slovesnosti. Tem vlada pušča največo prostost, da morejo zadostiti svojim paganskim verskim dolžnostim, katoličanom pa krati in jemlje potrebno svobodo.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. pokojni udje **tretjega reda**

1) skupščine celjske:

Celje: Gregor Povh; Vojnik: Marija Kukovič; Nova cerkev: Franc Kraljič († v vojski); Galicija: Marija Potočnik; Polzela: Cecilija Terglav, Helena Kok, Jera Rojšek, Franc Terglav; Sp. Pónikva: Liza Senker, Marija Zidanšek, Blaž Forštner; Zg. Pónikva: Jera Kveder; Šoštanj: Terezija Kačnik; Št. Lenart: Helena Požlep; Trbovlje: Helena Gerčar; Dolič: Uršula Mlinšek, Julijana Britovšek, Ana Križaj; Šmartno: Liza Pečnik; Laško: Marija Krašovec, Marija Kolenc; Olimje: Rok Belina; Pilštanj: Marija Amon, Ana Trefalt; Sv. Peter na Medv. selu: Marija Škodič; Žusem: Neža Kos; Sv. Florijan pod Bočem: Marija Kitak, Marija Drofénik, Terez. Kregar, Katar. Ducman, Marija Bele, Marjeta Prah, Jožef Janžek, Uršula Stiplovšek; Kostivnica: Marija Strniša; Loče: Vič. g. župnik Franc Kozelj. Bil je goreč in vesten dušni pastir in vnet gojitelj tretjega reda. Bog mu bodi plačnik!

2) skupščine svetotrojiške:

Sv. Bolfank: Ivana Kogler, Ivana Muršec, Jera Kramar; Sv. Trojica: Terezija Fras, Mihael Holubar (30 let v III. r.), Roza Barmaetler, Marija Triglar, Levoslav Perko (36 let v III. redu); Polenšak: Janez Petek, Marija Ploj, Marjeta Kovačec; Sv. Peter pri Radgoni: Neža Vukan; Sv. Urban: Franc Švarc, Frančišek Rojko, Franc Arnuš; Mala Nedelja: Marija Vudja; Sv. Križ na Murskem polju: Antonija Prelog, Marija Verač; Črensovci na Ogrskem: Marija Lonec, Marija Kraut, Ana Kočet, Štefan Sabočan († v ruskem ujetništvu), Ana Smej, Klara Rožman, Katarina Jerkoš; Sv. Anton: Terezija Kegl.

3) skupščine mariborske:

Velikanedelja: Ana Hauptmann; Kamnica: Janez Škrinjar, El. Hojnik, Terezija Lanzinger, Simon Žvajker, M. Kovačič, Jožef Galler, M. Gleinzer, Jurij Polančič, Martin Neuwirth, M. Bute, El. Person, Marjeta Zidar, M. Rudl; Maribor: M. Lipnik, M. Bračko; Slivnica: Jera Kotnik, Jožef Pliberšek, Ana Pauko; Sv. Jakob v Slov. goricah: M. Kajnc; Brezno: Anton Rutat; Ljutomer: M. Stajnko, A. Kovačič, Katarina Kumperščak, M. Kosi, M. Klemenčič, Antonija Polančič, Jera Glavnik, Al. Tarča, Ivana Feuš, A. Vogrinec, M. Makoter, M. Karbošek; Sv. Bolfenk na Kogu: N. Vrabelj, Neža Čurin, Helena Hrvat, Helena Novak, Štefan Škripec († v vojski), Terezija Pergar, Ciril Čurin († v vojski), Matija Krčar († v vojski).

4) skupščine brežiške:

Brežice: Marija Cvetko, Neža Hrvatič; Artiče: Jozefa Bogovič.

5) skupščine ljubljanske:

Frančiška Ferfilja, Apolonija Cvetman, Ana Terpotec, Marija Koštrun, Marija Rojc, Ana Virt, Frančiška Bedenk, Anton Rojc, Janez Vagaja, prednik moške skupine, Frančišek Schöff, novinec, padel v vojski.

6) skupščine škofjeloške:

Župnija Škofja Loka: Marijana (Elizabeta) Globočnik, Marija (Frančiška) Klisovec, Franc (Elzearij) Erbežnik, Marjeta (Marija) Omejc, Marjeta (Koleta) Žonter, Marija (Ana) Dolinar, Terezija (Barbara) Grohar, Marija (Klara) Jenko, Antonija (Alojzija) Kankelj, Katarina (Jakoba) Kavčič, Helena (Terezija) Logonder, Helena (Marjeta) Rajgelj, Jedert (Uršula) Dolinar, Frančiška (Koleta) Krmelj, Marija (Frančiška) Puc; župnija Stara Loka: Helena (Klara) Dolinar, Marija (Terezija) Pevc; župnija Mavčiče: Marijana (Angelina) Sušnik; župnija Šmartno pri Kranju: Marija (Koleta) Tepina, Antonija (Filomena) Debelak; župnija Selca: Neža (Uršula) Sušnik.

7) skupščine kamniške:

Kamnik: Neža Stenovc; Stranje: Marija Urbanec; Velesovo: Marija Lombergar; Vranja peč: Marija Volkar. — Jozefa Puc († v Ljubljani).

II. pokojni udje **armade sv. Križa**:

Jakob Kržič iz Šmarate, nositelj jeruzalemskega romarskega križa I. skupine l. 1910, padel kot vojak blizu Odese ob Črnem morju; Antonija Morel iz Šmihela pri Nadanjem selu; Marjeta Vodušek in Jernej Strahovnik, Št. Janž; Barba Sedovnik, Št. Ilj; Jurij in Jožefa Jezavnik iz Šmartna pri Velenju; Barbara Šoštarčič, Katarina Masten, Ormož; Jakob Ritonja, Sv. Miklavž; Marija Opič in Terezija Kuhar iz Kostanjevice; Ana Šebjonko, Marija Matko, Katra Erjavec, Miha Škafar, Marija Gregor, Ivan Bakar iz Bratoncev.

Dalje se priporočajo v molitev:

A. L. v D. za zdravje. H. T. priporoča v molitev svojo sestro za spreobrnjenje in sebe v dušnih in telesnih zadevah, za blagoslov božji in mir pri hiši. J. G. sebe in neko osebo, ki mu je zakrivila nesrečo. M. P. se priporoča na čast Mariji Pomagaj na Brezju, sv. Jožefu in sv. Antonu za zdravje in v drugih zadevah. Neka oseba priporoča sebe za časno in večno srečo in v neki pravdni zadevi, pokojno mater, brate in sestre, žive in rajne sorodnike ter več vojakov. M. K. priporoča v molitev rajnega sina, ki je padel na bojišču, in neko umrlo tretjerednico. Priporoča se v molitev zelo bolna tretjerednica - begunka Marija Komel. Vsem tretjerednikom bodi priporočen v molitev neki vojak, da bi dosegel milost vere in da ne bi obupal. Več bolnih oseb. Vojaki, zlasti tretjeredniki, begunci in umirajoči. Vse prošnje, ki še niso bile uslišane.

Zahvala za uslišano molitev.

Prisrčno zahvalo izrekam bl. Devici Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu za zdravje in se nadalje priporočam. K. O. Mengeš. — Tretjerednica iz Brežic se zahvaljuje sv. Antonu za najdeno reč. Jaz M. B. G. se zahvaljujem sv. Antonu Pad. za milost sočutja z osebo, ki mi je močno nasprotna. — Jožef G. se zahvaljuje najsv. Srcu Jezusovemu in brezmadežnemu Srcu Marijinemu, dalje sv. Jožefu, sv. Frančišku in svetemu Antonu, da je oproščen vojaščine in da je prišel zopet nazaj v samostan ter da se je na dobro obrnila neka druga velika nesreča, v kateri je bil v nevarnosti zgubiti svoj poklic. Obljubljena zahvala Bogu, žalostni Materi božji, sv. Jožefu, sv. Antonu, vsem svetnikom in svetnicam božjim za pomoč v hudih nadlogi in boleznih. Marija Vadnal. Marija Metelko se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, sv. Družini, sv. Jožefu in sv. Antonu za večkratno uslišano prošnjo v raznih potrebah in zadevah. Alojzija Metelko presv. Srcu Jezusovemu in Materi božji za prejeto milost in uslišanje ter se še nadalje priporoča. V. K. iz Artič pri Brežicah se prisrčno zahvaljuje presv. Trojici, presv. Srcu Jezusovemu in prečistemu Srcu Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Antonu Pad., sv. Roku in sv. Rozaliji za popolno ozdravljenje 6 let trajajoče hude želodčne bolezni, in še posebej sv. Antonu Pad. za večkratno hitro pomoč pri zgubljenih rečeh. O. C. iz Artič se iskreno zahvaljuje Mariji Pomočnici na Brezju in sv. Antonu za večkratno ozdravljenje bolne živine; v vsaki zadevi, zlasti pri zgubljenih rečeh mi sv. Anton vedno takoj pomaga, slava in hvala mu prisrčna! Vdano se zahvaljujem Materi božji na Brezju in sv. Antonu za ozdravljenje na očeh: v velikih bolečinah, na pol slepa, sem obljubila zahvalo, ako bom še kedaj videla. Helena Rožman iz Artič pri Brežicah. — Ker sem podpisana bila uslišana, po dobroti presvetega Srca Jezusovega na priprošnjo sv. Antona, ko sem prosila za ozdravljenje nekega živinčeta, se zato želim javno zahvaliti. Angela Mrmolja v Selu. Sv. Anton mi je pomagal v važni zadevi, ko sem ga klicala na pomoč; bodi mu izrečena zahvala! Franica Bezljaj, učiteljica. Urednik Cvetja, da so mati ozdraveli.

Darovi.

Armada sv. Križa. — Darovi udov (armade sv. Križa) za Sv. Deželo v majniku: Jožefa Šabec, Trst 61:80 K; Jera Štibernik, Dobrunje 12 K; Marija Miholič, Murabati 75 K; Alojzija Kolarič, Sv. Miklavž pri Ormožu 110 K; Ivana Valenčič, Šmihel 34:20 K; Marija Pezdirc, Krasinc 24 K; Jakob Štrekelj, Kostanjevica 67:70 K; Marija Strahovnik, Velenje 50 K; Alojzija Praprotnik, Hum 16 K; Jakob Čemažar, Šmarje 32 K; župni urad Koprivnik 14 K. — Darovi udov (armade sv. Križa) v juniju: Roza Ekart, Sv. Janž 56 K; Jera Štibernik, Dobrunje 11 K; župni urad, Žalina 42 K; Marija Hrastnik, Maribor 16:80 K; Uršula Hudoklin, Št. Jernej 8 K; Helena Šajn, Knežak 38:60 K; Orša Kovačič, Murahely 24 K; Alojzij Jesih, Loka-Račica 23:30 K; posamezni 1:50 K. — Došlo v Kamnik: udje armade sv. Križa 52:60 K; Marija Turnšek 1 K; več neimenovanih 7:60 K (v naši zakristiji). Terezija Cvetko, Pišce 2 K; Franc Javšovec, superljor pri Sv. Jožefu, Celje 5 K.

Za kitajski misijon: Helena Šajn, Knežak 10 K, za odkup dečka, na ime Blaž, in deklice, na ime Helena 50 K, skup. 60 K; neimenovana iz Brasl. Dobrovlja za odkup deklice, na ime Klara 22 K. — Sprejeto v naši zakristiji: neimenovana za odkup dečka, na ime Anton Pad. za dečka, na ime Jožef, in deklice, na ime Marija 100 K; Matija Bobnar 1:50 K.

Za afrikanke misijone: Uršula Kozlevčar za odkup dečka in deklice, ki se naj imenujeta Anton in Neža 60 K; Matija Kovač, Črensovci (Cserföld), Ogrsko za odkup dečka na ime Anton in deklice, ki se naj krsti na ime Uršula, 50 K. Sprejeto v naši zakristiji: Marija Golob iz Nove Štife za odkup dveh afr. otrok na ime Simon in Marija 60 K; Marija Turnšek za uboge pag. otroke 1 K; Ivana Dobravec za odkup pag. dečka z imenom Janez 20 K; Matija Bobnar 1:50 K.

Za frančiškanske misijone: Marija Seljak, Dunaj 6 K.

Za najpotrebnejše misijone: Matija Bobnar 2 K; dva neimenovana 106 K (v naši zakristiji).

Za cerkev in samostan v Brežicah: Dar udov III. reda v Spodnji Polskavi 3 K; Ana Pink, Kočevje p. Črnomelj 2 K. — V naši zakristiji: Marija Repanšek 5 K; Matija Bobnar 1:90 K.

Za bratovščino presv. R. Telesa: Marija Turnšek 1 K.

Za kruh sv. Antona: preč. g. Anton Jamnik 10 K; preč. g. Anton Dolinar 2 K; Matevž Žunkovič v Podovi 1:10 K; Župni urad, Cerklje na Gor., 20 K. V naši zakristiji: Mat. Bobnar 1:10 K; Pavla Hočevnar 10 K; več neimenovanih: 10:20 K.

Za svetišče svetogorske M. B.: Ana Vdovič iz Starega trga pri Trebnjem 200 K. Preč. g. Nikolaj Križaj, župnik v pok. v Kamniku 50 K.

Za cerkev in samostan na Kostanjevici (Gorica): preč. g. Nikolaj Križaj 50 K.

Za Sv. Lušarje: pč. g. Nikolaj Križaj 50 K.

Za prospeh »ročnega dela«: Val. Majar, vpok. župnik, Izlake 10 K.

Vsem dobrotnikom: Bog plačaj z večnimi darovi!

